

Pregrada.info

NEZAVISNI PREGRADSKI LIST

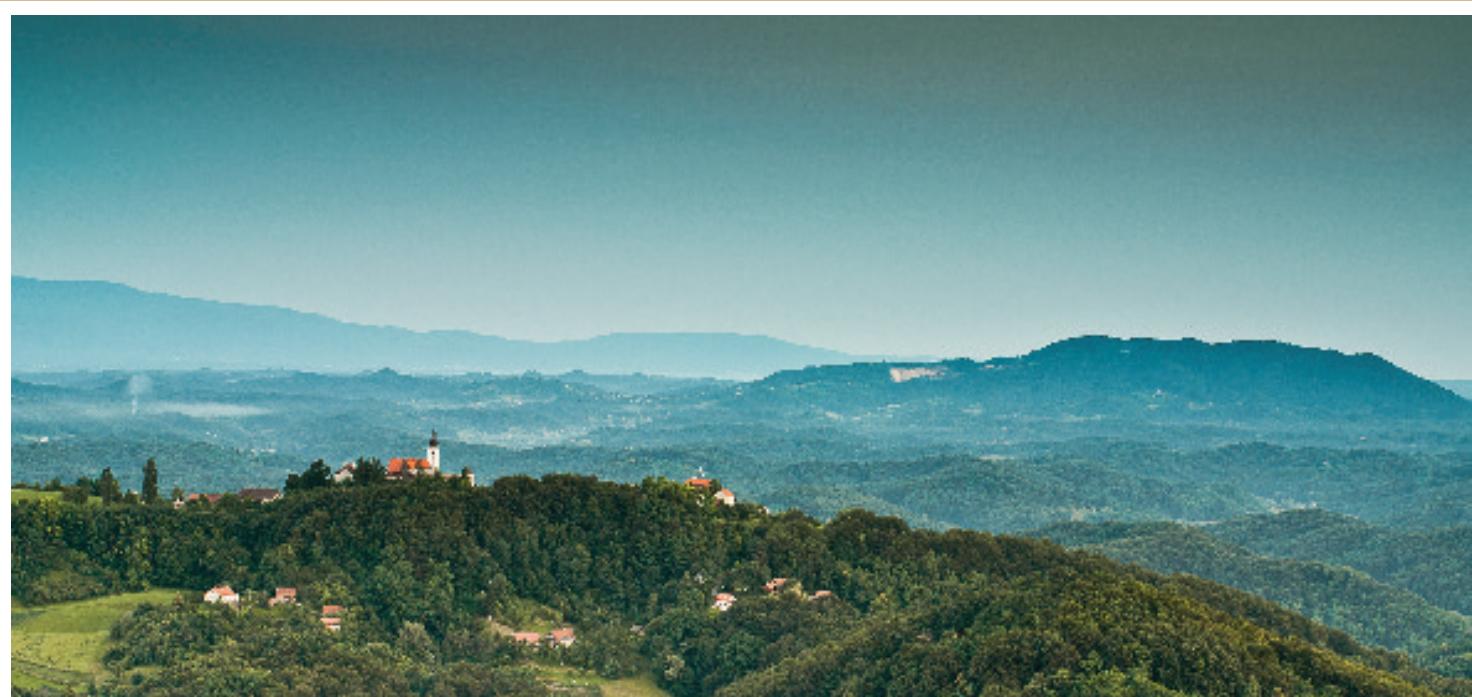
RUJAN 2012.

BESPLATNO IZDANJE

BROJ 6. GODINA IV.

*U ovom broju vam predstavljamo poznatog pregradskog fotografa, **Darka Topolka**. Zamolili smo ga da nam kaže nekoliko riječi o sebi: Fotografija me počela zanimati prije desetak godina, ali zbog ostalih obveza nije uspjela zauzeti značajnije mjesto u mom životu. To se promijenilo prije 4,5 godine, od kada većinu svog slobodnog vremena posvećujem fotografiji. Od samih početaka najviše me inspiriraju ljudi, njihova lica i priče. Oni i danas ostaju moj primarni motiv. Dok sam živio u Zagrebu, isključivo sam se bavio uličnom fotografijom, odnosno fotografiranjem života u gradu i događaja na ulici. Ovaj žanr se, međutim, pokazao nepraktičnim nakon selidbe u Pregradu pa se zadnjih godinu dana uglavnom bavim portretnom fotografijom. Naročito me privlači rad u crno-bijeloj tehnici, čak i kada se radi o pejzažima. Uz već prepoznatljive motive, u budućnosti na svojim fotografijama želim prikazati i ljepotu zagorskih bregi.*

Pregrada.info nezavisni pregradski list

RUJAN 2012.
BROJ 6. GODINA IV.

- BESPLATNO IZDANJE -

List priprema
neformalna udruga
Pregrada.info portala
(www.pregrada.info)

Tekstovi:

Zdravko Bedeniković, Tajana Broz, Neven Dimač, Tomica Ivanjko, Biserka Kantoci, Michael Koprivnjak, Valentina Krklec, Ana Krušlin, Marcel Lončarić, Tanja Očko, Zdravko Preglej, Zlatko Šorša, Darko Topolko, Monika Topolko, Marko Vešligaj

Fotografije:

Zdravko Bedeniković, Neven Dimač, Tomica Ivanjko, Michael Koprivnjak, Kmeti, Josip Krušlin, KUD Grada Pregrade, Marcel Lončarić, Tanja Očko, Zdravko Preglej, Zlatko Šorša, Darko Topolko, Monika Topolko

Fotografija na naslovnici:

Darko Topolko

Grafička priprema:

Josip Krušlin

Naklada:

1.500 primjeraka

Tisak:

Stega-tisak, Zagreb

Fotografije: Darko Topolko	2
Predstavljamo: Kmeti - klapa pri kleti	4
Predstavljamo: DVD Stipernica - 60 godina	6
Predstavljamo: KUD Grada Pregrade	8
Predstavljamo: Kuburaško društvo Sveti Leonard	9
Predstavljamo: Gljivarsko društvo Lisičica	10
Predstavljamo: Udruga pčelara Medeni	11
Predstavljamo tvrtku: Ultima d.o.o.	12
Obrazovanje: 170 godina školstva	13
Ekologija: Porjeće rijeke Kosteljine	15
Kolumna: EU fondovi - mogućnosti za razvoj	17
Kolumna: Sav trud uzaludan	18
Kolumna: Nema mjesta za djecu i mlade	19
Proza: Priča z bregov	20
Bendovi: Tri Debela Psa	23
Sport: NK Pregrada	25
Sport: ŽNK Pregrada	26
Recepti: Monika Topolko	27

UVODNIK

Nakon poduze pauze, pred vama je šesti broj tiskanog izdanja Pregrada.info portala.

Po običaju, u ovom broju možete pronaći mnoštvo zanimljivi tekstova i kolumni uz dodatak korica u boji koje smo popunili odličnim materijalima. Distribucijom i nakladom lista ciljali smo vikend za vrijeme trajanja manifestacije Branja grozđa kako bismo posjetiteljima što bolje predstavili naš grad. Zbog skraćenih rokova nismo stigli pripremiti standardnu temu broju, ali joj se vraćamo u sljedećem broju s pričama o starim običajima.

Ali ne, to nije sve! Ovaj list nije jedino što vam Pregrada.info sprema povodom Branja grozđa. Nas desetak fotografkinja i fotografa se dogovorilo kako će volonterski fotografirati cijelu manifestaciju sa svim događanjima. Nadamo se objavljivati fotografije za vrijeme trajanja manifestacije pa nas svakako posjetite na internetskoj adresi **fotobranje.pregrada.info**. Ako ugledate neke osobe kako škljocaju po Pregradi, potapšajte ih po ramenu (ne dok fotkaju!) i počastite pokojim osvježavajućim pićem – vjerujte, nije im lako :)

Kao i svaki puta do sada, pozivamo vas da nam se javljate s idejama, tekstovima i ostalim materijalima za koje smatrate da su važni za informiranje naše lokalne zajednice.

Kmeti - klapa pri kleti

Pišu: Kmeti

Mnogi ljubitelji glazbe složit će se kako su dalmatinske klape vokalni vrhunac koji kombinacija suvremene i etno glazbe može ponuditi, i vjerojatno neće biti daleko od istine. Posljednjih godina u glazbenu modu vratilo se klapsko pjevanje. Mahom većina klapskih sastava može se pronaći isključivo u mediteranskom podneblju Lijepe Naše gdje ljudi žive koliko-toliko opuštenim životnim stilom. Stariji Dalmatinci živjeli su od mora i trsa. Ustajali su u ranu zoru oko tri ili četiri ure, lovili ribu i obradivali trsje proizvodeći jedno od nacjenjenijih crnih vina u svijetu. Njihov težački rad je završavao oko osam ili devet uri ujutro, a zatim je slijedio odmor i hladovina do uvečer kad se nastavljalo s radom. U vrijeme odmora sastajale bi se klape, pilo bi se vino i slagali glasovi.

Pjevači od malih nogu

Iz sličnog razloga i kod nas u Zagorju rodila se ideja za stvaranjem klape. Pregradski vokalni sastav iliti klapa pod imenom Kmeti službeno je nastala sredinom 2006. godine kada je i snimljena Stara klet – službena himna manifestacije Branje grozjdja za koju su tekst i glazbu zajednički napisali Tomica Kolar i Robert Smajlagić uz aranžman Adalberta Turnera Jucića. Iako službeno postoje tek šest godina, Kmeti se poznaju puno duže. Od malih nogu su se družili i bavili pjevanjem, bili su članovi crvenog zbora, zatim dio glumačke družine Ferk, a prije svega dobri prijatelji. Razgovarajući s članovima Kmeta steći ćete dojam da se radi o jednostavnim i druželjubivim stvorenjima koji cijene svoju familiju, prijatele, popevku i dobru kaplicu. Kmeti nisu nastali s ciljem probijanja na estradi, stjecanja slave i zarade. Pjevaju isključivo za vlastitu dušu i za dobro raspoloženje onih koji ih vole slušati. Tijekom godine nastupaju na kulturnim i turističkim manifestacijama koje imaju za cilj promicanje našeg zagorskog kraja. Tu su Branje grozjdja, povremena fašnička povorka, Božićni koncert u crkvi te razna

Poglejte!! Leteći demizon!

kulturna događanja u gradskoj knjižnici i na sličnim mjestima. Ponekad znaju na zahtjev mladenaca, njihovih roditelja ili kumova zapjevati i na vjenčanju ili svadbi, a g. Milan Burić ih redovito poziva i na Obrtničku večer koja se održava svake godine. Kmeti nisu profesionalci i nijedan njihov član nije glazbeno obrazovan. Organiziraju se i vježbaju isključivo sami prema vlastitom sluhu i osjećaju. Stoga ćete vjerojatno na njihovom javnom nastupu povremeno čuti i pokoji "falš", ali oni se toga ne srame, već iz nastupa u nastup pokušavaju biti sve bolji.

Tko su Kmeti?

Sastav Kmeta čini osam članova. Najstariji i najiskusniji je Tomica Kolar, profesionalni vatrogasac, a u slobodno vrijeme pjesnik iz Kolarije koji je već objavio dvije zbirke pjesama pod nazivom "Pjesme" i "Čudu". Njegova pjesnička inspiracija i poznавanje starih zagorskih popevki važan je resurs za ovaj sastav. Braća Vukmanić, Goran i Dario, visokoobrazovani su mladi muževi iz Kolarije koji uvijek vole zapjevati na poslu. Dario je strojarski obrtnik, a Goran diplomirani ekonomist, stručnjak za borbu protiv nezaposlenosti. Hrvoje Brezak je vrijedan bariton (treći glas) koji farba svaku popevku i daje joj ono nešto dodatno, a profesionalno je MUP-ovac, također iz Kolarije. Danijel Filipčić je Hrvojev šogor koji izvodi najviše dionice i pod cijenu pucanja glasnica, a iz rodne Kolarije se preženio u

PREDSTAVLJAMO

Živjeli!! Za naše Zagorje...

Jurjevec. Radi u jednoj poznatoj švicarskoj firmi. Da nije sve vezano uz Kolariju pobrinuli su se preostali članovi. Basovi Siniša Jazbec i Tomislav Večerić su motori koji guraju ovaj stroj dajući mu dubinu i puninu. Tomislav je najbolji autolakirer u regiji, dok je Siniša inženjer elektrotehnike. Vinko (autor ovog teksta) je najmlađi član koji se profesionalno bavi marketingom, a u slobodno vrijeme svira gitaru i vodi crkveni zbor mladih. Eto, iako ima još članova koji se nalaze sa žičanim instrumentima, budući da sam najmlađi, uvijek me zapadne držati instrument, mikrofon kod držanja govora ili olovku kod pisanja.

Pogled u budućnost

Zašto Kmeti? Ime je došlo samo od sebe. Netko ga je slučajno predložio, a ostali su oduševljeno prihvatili. Shvatili smo da je posebno jer se nitko tako ne zove, a opet asocira na rad i jednostavnost.

Naše probe su neredovite i ležerne, ali kad se treba primiti posla, sposobni smo napraviti čuda. Godinama se spremamo snimiti neke skladbe, možda i cijeli CD, ali posao i druge obvezе nam to ne dozvoljavaju. Možda jednog dana... Kad prode kriza i pregradski poduzetnici odluče biti sponzori nosača zvuka klapskom glazbom izvorno iz njihovog rodnog kraja. Nije u šoldima sve, rekao bi jedan poznati skladatelj. Prije svega tu je ljubav prema glazbi koju svi dečki njeguju. Njihov život lijepo opisuje i

skladba Tomice Kolara "Tam po bregu mi je trsje". Svoje slobodno vrijeme koriste za druženje kod kleti i višeglasno pjevanje imajući obzira i prema svojim suprugama i nastojeći ne zaružiti preveč. Da su ružili, ne bi imali toliko velike obitelji. Naime, ukupno gledajući svi Kmeti su oženjeni i imaju čak šesnaestero djece, a ima ih još i na putu. Sve u svemu, nadamo se da će biti dovoljno nasljednika koji će nastaviti njegovati zagorsku tradiciju i popevku. ♦

TAM PO BREGU

Tekst i glazba: **Tomica Kolar**

*Tam po bregu mi je trsje
Navrh brega mi je klet
Tam moj tatek je odlazil
Tam je slatko vince pil.*

*Baš sam takve jas navade
Zato idem kleti rad
Kupiću si vinčeka natoćim
I srćece odmoćim.*

*Zamenuj je žena došla
Z drobnuj maluj dečicuj
Da okrepi svoje slabo tijelo
Slatkuj vinskuj kaplicuj.*

*Daj nam Bože bratsku ljubav
Daj nam bratski zagrljaj
Kad bi svi u ljubavi živeli
Bio bi zemaljski raj.*

DVD Stipernica - 60 godina

Piše: Tomica Ivanjko

Dobrovoljno vatrogasno društvo Stipernica u subotu 25. kolovoza 2012. godine proslavilo je 60 godina postojanja i rada.

Proslavu su uveličali i uvaženi gosti i uzvanici: saborski zastupnik Željko Kolar, gradonačelnica grada Pregrade Vilimica Kapac, Ivica Glas predsjednik VZKZŽ, Nikola Pasarićek predsjednik VZG Pregrada, predsjednik Gradskog vijeća grada Pregrade Stjepan Hajdinjak, tajnik VZKZŽ Rajko Jutriša, predstavnici udruga s područja grada Pregrade, kao i brojni donatori. Na svečanoj sjednici dodijeljena su prigodna odlikovanja, priznanja i zahvalnice vatrogascima za trud i požrtvovnost. Posebno se istaknuo Slavko Hlupić koji je dobio priznanje za 50 godina rada u DVD-u.

Društvo je osnovano 21.3.1952. godine, a 22.4.1952. godine registrirano. Za prvog predsjednika Društva izabran je Franjo Storjak (dužnost predsjednika obavljao je od 1952. do 1971. godine). Prvi zapovjednik Društva bio je Ivan Filipčić, a prvi tajnik Ivan Osrečki.

Kasniji predsjednici ovog Društva bili su Rudolf Krizmanić, Ivan Cesarec (također sa dugogodišnjim mandatom) te Ivan Kovač, a od 2000.g. s radom nastavljaju predsjednik Vlado Ivanjko, tajnik Franjo Lenić s ostatkom zapovjedništva i upravnim odborom Društva.

U svom radu ovo je Društvo imalo uspona i padova, ali se usprkos poteškoćama održalo do danas. Nemjerljiv doprinos održanju i napretku Društva, te poticanju mladih da se uključe u rad, dali su osnivači kojih nažalost u najvećem broju više nema među nama. Mali broj osnivača djeluje i danas (Josip Krizmanić, Cesarec Ivan

stariji), što nas posebno veseli i daje nam snagu da ustrajemo u svom plemenitom radu.

Društvo u razdoblju od 30 godina nije imalo vlastitih prostorija pa je od svog osnutka koristilo jednu prostoriju koja je bila u vlasništvu Zadruge (ona se koristi kao vatrogasno spremište), a za održavanje skupština koristili su se prostori Područne škole Stipernica. Odlukom skupštine, još davne 1958. godine, krenulo se u izgradnju vatrogasnog doma. Međutim, materijalne mogućnosti nisu dopuštale realizaciju ove odluke. Tek je 1982. godine, nakon kupnje potrebnog zemljišta, počela izgradnja.

Doprinosom ljudi ovoga požarnog sektora, nakon višegodišnjeg mukotrpnog rada, izgrađen je ovaj objekat koji se još uvijek uređuje. Potrebno je naglasiti da su gotovo sve građevinske rade na ovom objektu izvršili članovi Društva i ostali građani. Veliki doprinos izgradnji vatrogasnog doma dao je pokojni Ivan Filipčić.

Kroz cijelo ovo razdoblje postojanja Društva vodila se briga o nabavi i očuvanju vatrogasne opreme. Društvo posjeduje vozilo i pripadajuću opremu kojom može, barem u početnoj fazi, izvršavati svoju funkciju. Uvijek se vodila briga o pomladivanju kadrova, tako da se takozvana „smjena generacija“ nije bitno odrazila na rad i djelovanje Društva.

Kroz Društvo u ovih 60 godina postojanja prošlo je preko 300 aktivnih članova i mladeži s relativno dobrom kvalifikacijskom strukturom. Danas Društvo broji 50 članova, od toga 11 mlađih sa titulom VATROGASAC te 12-tero djece koja nas predstavljaju na mnogobrojnim društvenim i županijskim takmičenjima. Društvo trenutno raspolaže s dva

operativna odjeljenja prema Zakonu o vatrogastvu.

U razdoblju od 2002. do 2012.g. Društvo je sa svojim članovim, građanima i sponzorima pristupilo većim zahvatima na uređenju vatrogasnog doma. Izgrađen je sanitarni čvor, uređena kuhinja te postavljena keramika u sali za odražavanje skupština. Proširen je prostor prema garaži koja sada ima dvostruku namjenu. U sklopu istoga izgrađeno je skladište za opremu i prostor za smještaj radnih uniformi i opreme vatrogasaca.

Zbog dotrajalosti krovne konstrukcije 2009. godine neophodno je bilo zamijeniti dio krovišta, crijev i limariju. Obnovljeno je i pročelje doma uz veliku potporu članova društva i sponzora.

2010. g. nanovo je asfaltirano parkiralište ispred doma zahvaljujući Gradu Pregradi i gradonačelnici gđi Vilmici Kapac. Iste godine, na poligonu za vježbe, izgrađena je nova Područna škola te je društvo ostalo bez prostora za vježbe. Odlukom svih članova DVD-a društvo kupuje zemljište za poligon u sklopu vatrogasnog doma površine 6000 m² gdje su već održavana vatrogasna takmičenja na nivou Grada i društava. Poligon je uređen noćnom rasvjetom te novom sjenicom sa pripadajućom infrastrukturom za sudačko osoblje i organizatore takmičenja. Poligon mogu koristiti svi članovi VZGP i obližnje stanovništvo.

Još jednom želimo zahvaliti osnivačima i svim generacijama vatrogasaca koji su prošli kroz ovo Društvo. Hvala im što su u ovome kraju razvijali i očuvali tradiciju vatrogastva te se izlagali opasnostima pri spašavanju materijalnih dobara i imovine. ♦

KUD Grada Pregrade

Piše: Ana Krušlin

KUD Grada Pregrade osnovan je 14.6.2010. godine, a osnivači su folklorna sekcija i članovi limene glazbe koji su do tada djelovali u okviru KUD-a Pregrada.

Društvo se odmah nakon osnivanja pojačalo novim članovima i to u puno većem obimu nego su bila očekivanja te sada Društvo ima preko pedeset članova.

Postignuta je vrlo dobra suradnja s Glazbenom školom. Učenici Glazbene škole na puhačkim instrumentima uključeni su aktivno u rad limene glazbe na što je Društvo izuzetno ponosno.

Dobra suradnja je i s Osnovnom školom te je folklor dobio i dio svojih mlađih članova iz školske folklorne grupe.

KUD je nakon osnivanja imao niz gostovanja u Hrvatskoj od čega treba istaknuti ovogodišnji nastup na Đakovačkim vezovima, a gostovalo se u Sloveniji i Bosni i Hercegovini.

Folklorna sekcija prvenstveno radi na njegovanju i prikazivanju starih izvornih običaja Pregrade i okolice te u svom repertoaru ima koreografije Branje grojzdja, Pranje veša, Zagorska svadba, Običaji Jurjeva, Čestitanja povodom Tri kralja. Svake se godine svojim nastupom aktivno uključuje i u našu

tradicionalnu manifestaciju Branje grojzdja gdje se redovito prikazuje koreografija Branja grojzdja po kojoj je folklor prepoznatljiv i s kojom je još u sastavu KUD-a Pregrada učestvovao na Međunarodnoj smotri folklora u Zagrebu.

Napravljen je odmak od tamburaške pratnje folklornih plesova i to s koreografijom Zagorske svadbe koja se izvodi uz pratnju "štrajhera" koji su bili karakteristična glazba za ovaj kraj.

Limena glazba je pod stručnim vodstvom postignula veliki napredak. Vrlo uspješni su nastupi na Božićnom koncertu, a ove godine je blagdan Velike Gospe u Pregradi uveličala i svojim sviranjem na Trgu Gospe Kunagorske i na misi u crkvi.

Budući da prije svega želimo biti udruga kulturnog razvoja grada i promicati tradicionalne vrijednosti svoga kraja, pokrenuli smo i organizaciju Božićnog koncerta koji je s puno gostiju uspješno održan dvije godine zaredom, a plan je da postane tradicionalan.

Društvo ima financijsku potporu Grada, ali se angažiranjem cijelog Upravnog odbora kao i ostalih članova nastoji iz donacija osigurati sredstva za troškove voditelja, nabavku opreme koja je nužna za osnovni rad kao i za putovanja i nastupe.

Od uništenja i zaborava nastoje se sačuvati originalne narodne nošnje. Većina članova ima svoje privatne, a dio je i u vlasništvu Društva.

Svi ljudi dobre volje koji vole pjesmu i ples uvijek su dobrodošli. ♦

Udruga pčelara Medeni

Piše: Zdravko Bedeniković

Osnivačka skupština udruge održana je 3. rujna 1999. godine, a glavni inicijator bio je pčelar Stjepan Drenški koji je kasnije izabran i za dopredsjednika udruge. Osim njega, prvo vodstvo udruge sačinjavali su Romica Hrestak (predsjednik), Slavica Reiner (tajnica), Josip Burić, Blaž Strsoglavac i Ivan Fišter (članovi upravnog odbora).

Udruga okuplja članove s područja Pregrade, Huma na Sutli i Desinića. Osnovna ideja zbog koje je osnovana je udruživanje zbog nabave i korištenja zajedničke opreme, zajedničkom nastupanju kod konkureniranja na raznim natječajima, razmjena iskustva, edukaciji i sl.

Kroz sve te protekle godine udruga je dobro funkcionala i svake godine dobivala pokojeg novog člana. Udruga razvija dobru suradnju s ostalim srodnim udrugama Krapinsko-zagorske županije, a također i s pčelarima iz Rogaca.

Tijekom proteklih godina nabavljeno je nešto zajedničke opreme i to one koja se rijetko koristi i nema potrebe da je svaki pčelar posebno kupuje. Udruga je organizirala i razna predavanja, kako edukativna za pčelare, tako i predavanja za građane.

Uočili smo da većina građana i nije previše upućena u pčelinji svijet i nisu dovoljno poznati s korišću pčela i pčelinjih proizvoda te smo pokrenuli niz akcija i projekata u svrhu bolje informiranosti. Poznato je da s učenjem treba početi od najranijih godina, tako su članovi udruge posjetili dječji vrtić Naša radost u Pregradi i održali dva predavanja, jedno za djecu, drugo za njihove roditelje. Posebno je bio interesantan igrokaz kojeg je upriličio Ivan Pogačić, a u kojem su sudjelovala i sama vrtička djeca glumeći pčele. Još nam predstoje održati slična predavanja u vrtićima u Desiniću i Humu na Sutli.

Ove godine pokrenute su i internetske stranice (www.medeni-pregrada.hr) s osnovnim informacijama o pčelama i pčelinjem svijetu, a svatko zainteresiran moći će vidjeti gdje može pronaći najbližeg mu pčelara. Predviđeno je i da će u skoro vrijeme svaki pčelar dobije svoj mali kutak gdje će se moći i sam predstaviti.

Posebno je interesantna suradnja s pregradskom udrugom tehničkog profila, Filmskim video klubom, pod vodstvom Milana Bunčića. Naime, klub je snimio kratki promidžbeni film o pčelarstvu i u tijeku je njegova montaža, a promocija filma predviđa se za kraj godine.

Uz potporu Županije, odnosno odobravanjem projekta i potpisivanjem ugovora sa županijom u prvom tjednu 12. mjeseca, obilježit će se dan sv. Ambrozija, zaštitnika pčelara.

Zamišljeno je da se uz dan otvorenih vrata, gdje će nas moći posjetiti djeca osnovnoškolskog uzrasta, jedan dan održi edukacija pčelara o HACCP mjerama kojih će se uskoro morati pridržavati svi pčelari, a drugi edukacijska predavanja za građane. No, prije svega pripremamo se zajednički nastup i predstavljanje na ovogodišnjoj manifestaciji Branja grozdja.

Udruga trenutno broji 36 članova, a članovi raspolažu s ukupno oko 1000 košnica, odnosno pčelinjih zajednica. Zanimljiv je podatak da se s tim fondom pčelinjih zajednica može proizvesti i do 20 tona bagremovog meda u jednoj sezoni. Uz sav posao oko pčela, koji treba biti obavljen prema pravilima struke, količina proizvedenog meda ovisi kako i o vremenskim prilikama. Uz najpoznatiji bagremov med proizvodi se i cvjetni (proletjetni) med, livada i kesten. Ostale vrste meda nisu karakteristične za naše podneblje. ♦

Gljivarsko društvo Lisičica

Piše: Zdravko Preglej

Na inicijativu zaljubljenika u prirodu i gljive pregradskog kraja i potrebe za obrazovanjem na području samoniklih gljiva, odlukom Osnivačke skupštine održane 28. rujna 2007. godine, osnovano je gljivarsko društvo „Lisičica“ Pregrada. Sjedište društva je u Pregradi, Gajeva 17. Za prvog predsjednika društva izabran je Zdravko Preglej.

Društvo broji tridesetak aktivnih članova i uspješno ostvarujemo postavljene ciljeve. Naš program rada možete pogledati na internetskoj stranici www.hmgs.hr/gd-lisicica.

Naša misija je promicati zaštitu, uživanje, proučavanje i razmjenu informacija o gljivama, identificiranje, uzgoj i konzumiranje jestivih samoniklih gljiva.

Tko smo mi?

Naši članovi dolaze iz različitih mješavina interesa i skupina. Oni su profesori, biolozi, kuhari, trgovci, programeri, umjetnici, fotografi, itd., različitog stupnja obrazovanja i različite starosne dobi. Među nama, naše znanje o gljivama kreće se od pravog početnika do stručnjaka. Okupili smo se zajedno, jer mi dijelimo zajednički interes za zapanjujućim bogatstvom kraljevstva gljiva. Volimo izlete, zajednička druženja, traženje i berbu gljiva. Svojim djelovanjem želimo osigurati generacijama koje dolaze, da i one mogu uživati u nezagadjenim, očuvanim i gljivorodnim šumama zagorskog kraja.

Gljivarska kućica na vrhu Kunagore

Za mjesto naših druženja izgradili smo „Gljivarsku kućicu“ s dodatnim sadržajima na vrhu Kunagore (520 m n/v). Redovito se tamo, prema programu rada, sastajemo svake zadnje nedjelje u mjesecu.

Svatko koga interesira svijet gljiva, dobrodošao nam je! Pozivamo vas da nam se pridružite u udruzi, obogatite se novim spoznajama, zabavite se uz gljive, obitelj i prijatelje. Ako ste zainteresirani za istraživanje gljiva, uzgoj, traženje i sakupljanje samoniklih šumskegljiva, fotografiranje ili identifikaciju, dobro nam došli! ♦

Proslava Praznika rada

Kuburaško društvo Sveti Leonard

Piše: Michael Koprivnjak

Kuburaško društvo Sveti Leonard osnovano je 3.6.2010.godine u Cigrovcu kada nas je 14 članova otišlo iz Pučačke družine grof Keglević i odlučilo osnovati svoje društvo.

Ime Sveti Leonard dobili smo po zaštitniku crkvice Leonardu koja se nalazi na malenom briještu iznad Pregrade, ispod kojeg većina članova ima klijeti i vinograde. Kum naše zastave je vlč.Dragutin Smrkulj. Predsjednik društva je gospodin Josip Vdović (po domaće Gaj), tajnik je gospodin Dario Dravinec, a blagajnik moja malenkost, Michael Koprivnjak.

Društvo trenutno broji 23 člana.U svoje dvije godine postojanja, članovi su bili vrlo aktivni: pucanjem smo uveličali uskrsnu misu, Lenarčeve, nekoliko svadbi i dvije smotre (Zabok i Kostel). Na blagdan Velike Gospe nosili smo kip Djevice Marije. Uvijek smo spremni pomoći . Aktivni smo i na Facebook stranici. Društvo slavi svoj dan 6. studenoga kada sa svojim prijateljima i kuburašima iz drugih društava uz pucnjavu proslavljamo taj dan. Nije nam cilj samo pucnjava iz kubura, nego bismo opet htjeli pokrenuti stare običaje u našem kraju(Čestitare na Sveta tri kralja). Željeli bismo organizirati neka događanja u Cigrovcu iz kojeg je većina naših

članova kako bi se i za taj kraj pročulo. Puno surađujemo s grupom SAN koji su nam i sponzori te nam svako slavlje uveličaju glazbom.

Sprjateljili smo se i s mještanima Brodskih Moravica, kod njih smo i

gostovali te im uveličali otvaranje kule u kojoj su izložene predmeti njihovog područja još iz vremena borbe s Turcima. Uveličali smo i njihov prikaz borbe protiv Turaka pucanjem iz naših kubura. Tom smo prilikom i njih pozvali na našu proslavu Lenarčevoga. Posjetili smo i Maruševec u Varaždinskoj županiji povodom dana njihove općine. Ugostili su nas kuburaši iz Maruševca s kojima planiramo daljnju suranju.

Na kraju zahvaljujemo ostalim kuburaškim društvima koja su uveličala naša slavlja, koja s nama surađuju i podržavaju nas u našim namjerama i radu.

Lijep pozdrav uz naš slogan - *U svetog Leonarda se uzdaj i svoje krive odluke obuzdaj!* ♦

Ultima d.o.o.

Piše: Darko Topolko

Ultima d.o.o. osnovana je 2004. godine. U listopadu 2010. smo sjedište tvrtke i razvojni ured preselili u Pregradu. Suvlasnici i članovi uprave su Vedran Krog i Darko Topolko.

Pružamo usluge na području poslovnog savjetovanja i organizacije rada u suvremenim uvjetima primjene informacijskih i komunikacijskih tehnologija. Računalni sustavi koje razvijamo projektirani su sukladno specifičnim potrebama naših korisnika i za svakog od njih izgrađujemo jedinstveno informatičko rješenje. Iako su nam svi proizvodi više ili manje različiti, možemo ih svrstati u tri kategorije. Prva su sustavi za upravljanje proizvodnjom offset tiskara. Kroz njih se vode svi dokumenti vezani za proizvodnju - od radnih naloga i potrošnje re promaterijala do otpremnica i računa. Važan dio ovih sustava je proračun zauzetosti pojedinih strojeva, koji njihovim vlasnicima daje pouzdanu informaciju o opterećenosti proizvodnih kapaciteta te omogućuje kvalitetnije planiranje proizvodnje. Drugu kategoriju naših proizvoda čine komunikacijski sustavi primjenjivi u političkim strankama, državnim institucijama i tvrtkama za odnose s javnošću koje trebaju strukturirane baze podataka i mogućnost komunikacije s većim brojem osoba. Za njih smo razvili sustave koji na dnevnoj

Za potrebe elektroničkog glasovanja na 12. Konvenciji SDP Hrvatske pružali smo savjetodavne usluge, a sustav se jednim dijelom oslanjao i na bazu članstva SDP-a, koju smo projektirali i održavamo proteklih sedam godina

bazi omogućuju slanje nekoliko desetaka tisuća SMS ili e-mail poruka. Treću kategoriju čine sustavi za evidenciju knjižnične građe te ostala specijalizirana rješenja projektirana prema specifičnim zahtjevima korisnika.

Neke od naših referenci su tiskare Alfa-2 (Dubrovnik), Kerschoffset (Zagreb), Neograf (Kraljevica), udruge CESI - Centar za edukaciju, savjetovanje i istraživanje, Vjetrenjača - udruga za promociju prava na pristup informacijama te Udruga oboljelih i liječenih od malignih bolesti, njihovih obitelji i prijatelja "Za novi dan", političke stranke Socijaldemokratska Partija Hrvatske i Socijalni Demokrati (Slovenija), institucije Obrtnička komora Krapinsko-zagorske županije i Hrvatska obrtnička komora te Ivo Josipović (kampanja za predsjedničke izbore).

Od početka poslovanja vjerujemo u održivi razvoj - umjeren, ali konstantan i bez nepotrebnih rizika. Zbog relativno nepovoljne i nesigurne ekonomske situacije u zemlji i svijetu nismo ulazili u riskantne investicije, no unatoč globalnoj krizi iz godine u godinu bilježimo konstantan rast prihoda i dobiti. Trenutno imamo tri zaposlena. Krajnji cilj nam je dobro ustrojena i efikasna tvrtka s maksimalno 6-7 zaposlenih. Kratkoročan organizacijski cilj u idućih dvije godine je uvođenje ISO 9001 i 27001 certifikata. U isto vrijeme planiramo proširiti tržišni doseg tako što ćemo svoje proizvode i usluge ponuditi na svjetskom tržištu. Određene aktivnosti koje su prema tome usmjerene već smo počeli provoditi pred nekoliko mjeseci. ♦

Edukacija korisnika i korisnika u Obrtničkoj komori KZZ

170 godina školstva u Pregradi

Piše: Monika Topolko

Mjesto Pregrada broji se danas medju najljepša mjesta i okolice našega divnoga Zagorja. Nu, ako se zaviri u njezinu sasvim mlađu prošlost, naći će se da je to mjesto bilo prije kakovih šest – sedam decenija skroz i skroz zabitno i neznatno mjestance, bez svake umjetne ljepote i krasote", zapisano je u Školskoj spomenici godine 1875. "Osim župnoga stana ne bijaše u Pregradi do godine 1842. nijedne zidane kuće", stoji u nastavku. Te je godine, naime, sagrađena prva pregradska škola "s jednom školskom sobom i stanom za jednoga učitelja". Obuka u školi započinje 1843. godine, a prvi je učitelj bio Mato Majer, "ovomjestni orguljaš i pojac".

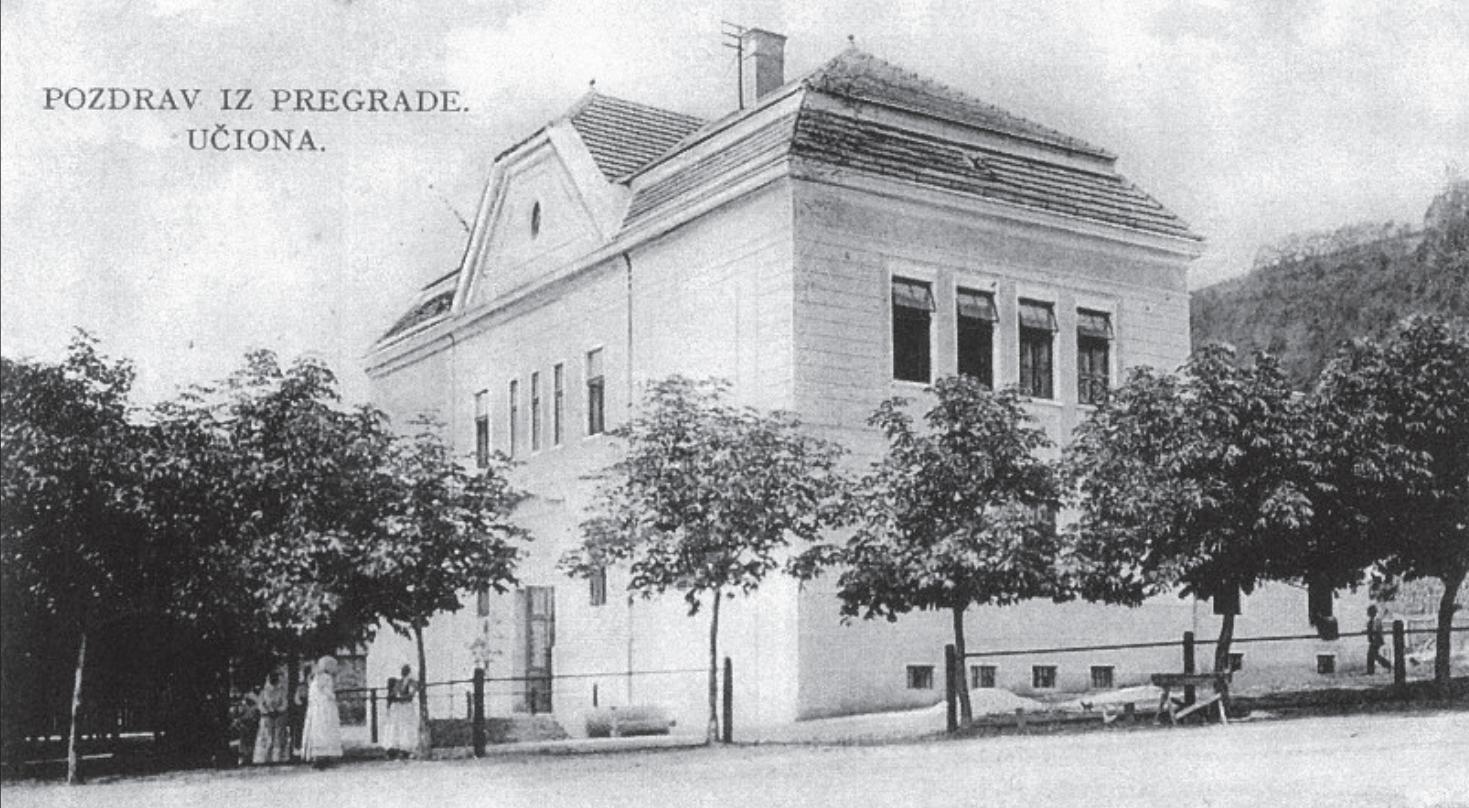
Da je tradicija školovanja u Pregradi još i duža potvrđuje Antun Cuvaj u knjizi *Grada za povijest školstva Kraljevine Hrvatske i Slavonije od najstarijih vremena do danas* gdje je navedeno kako u Pregradi 1793. godine školu polazi jedno dijete. Isti podatak donosi i Julije Janković 1898. godine u knjizi Pabirci po povijesti Županije varaždinske. Tada se, međutim, gubi svaki pisani trag o razvoju školstva u Pregradi zbog čega razdoblje od narednih 50 godina ostaje nepoznanica do danas. Prvi sljedeći pisani trag govori o gradnji škole 1842., stoga tu godinu uzimamo kao početak organiziranog školstva u gradu

Pregradi. Ove godine slavimo upravo 170. obljetnicu tog važnog događaja.

Vijest o uspješnom početku još jedne školske godine u lijepoj novoizgrađenoj pregradskoj školi objavljena je 8. studenog 1845. u *Novinama horvatsko-slavonsko-dalmatinskim* gdje se, između ostalog, spominje kako školu pohađa 64 učenika. "Smelo se kazati može, da slične sgrade za navedenu sverhu u svoj domovini neima", stoji u nastavku teksta. Gotovo dvadeset godina kasnije, točnije 1864., na školskoj je zgradi podignut i drugi kat sa stanom za još jednog učitelja. Spomenica navodi da u to doba školu pohađa 240 dječaka i djevojčica, a opetovnicu 20 učenika. Godine 1865. za stalnu učiteljicu dolazi Ružica Bosnar koja će s učiteljem Franjom Cvjetkom, nasljednikom Mate Majera, u Pregradi službovati preko 40 godina. Zbog sve većeg broja učenika, početkom školske godine 1894./95. školski je odbor odlučio urediti još jednu učionicu i zaposliti još jednog učitelja. Tako je do tada četverorazredna škola dobila peti razred s 49 učenika.

Već 1892. godine postavljeni su temelji za izgradnju nove i modernije školske zgrade, sadašnje Gradske knjižnice i Muzeja grada Pregrade, koja je svečano otvorena 28. veljače 1909. Dana 1. rujna

POZDRAV IZ PREGRADE.
UČIONA.

Fotografija iz približno 1910. godine

Školska zgrada izgrađena 1983. godine

1909. započela je prva školska godina u novoj školskoj zgradbi, a školu je pohađalo ukupno 525 učenika.

Dana 16. veljače 1930. godine svečano je otvorena nova škola u Benkovu. Tom prigodom pozdravni govor održao je Janko Leskovar, umirovljeni školski nadzornik i hrvatski književnik koji je ujedno izabran za prvog predsjednika školskog odbora. Otvaranjem škole u Benkovu djelomično se odteretila škola u Pregradi, a samim time se smanjila potreba za dalnjim proširenjem školske zgrade. Već je sljedeće godine otvorena još jedna područna škola u selu Gorjakovo. Novootvorena škola bila je od izuzetne važnosti jer je do tada tek mali dio djece iz Gorjakova i okolnog područja bio obuhvaćen školovanjem zbog velike udaljenosti od Pregrade.

Od školske godine 1946./67. škola je po odobrenju Ministarstva prosvjete od 11. veljače 1947. počela raditi kao sedmoljetka, a točno deset godina kasnije počinje raditi kao osmogodišnja škola kakva postoji i danas. Od značajnih događaja iz povijesti pregradske škole važno je još spomenuti i školsku godinu 1959./60. kada su se dotadašnje samostalne škole iz Sopota, Stipernice i Kostela pripojile školi u Pregradi

i na taj način postale njene područne škole. Pripajanjem područnih škola broj razrednih odjeljenja povećan je na 25, a broj učenika na 924. Škola nosi naziv Osnovna škola „Edo Leskovar“ prema narodnom heroju iz Drugog svjetskog rata.

Dana 12. studenog 1983. godine svečano je otvorena nova, moderno izgrađena i opremljena školska zgrada koja još i danas svakodnevno otvara vrata novim generacijama pregradskih osnovnoškolaca. Od 27. lipnja 1991. godine škola je preimenovana i nosi ime Osnovna škola Janka Leskovara, u čast velikom ovdašnjem književniku Janku Leskovaru.

170. obljetnica školstva u Pregradi izuzetno je važna, ne samo za školu, već za sve građane grada Pregrade te cijelu lokalnu zajednicu. Ona je dokaz i svjedočanstvo povijesti, kulture i baštine koja se u ovome gradu brižno njeguje već gotovo dva stoljeća. Stoga pozivamo sve građane da se zajedno sa nama, učenicima i djelatnicima Osnovne škole Janka Leskovara, uključe u proslavu ovog važnog događaja kojeg ćemo obilježiti tematskom izložbom i brojnim prigodnim aktivnostima tijekom naredne školske godine. ♦

Pregrada.info

www.pregrada.info

Porječje rijeke Kosteljine

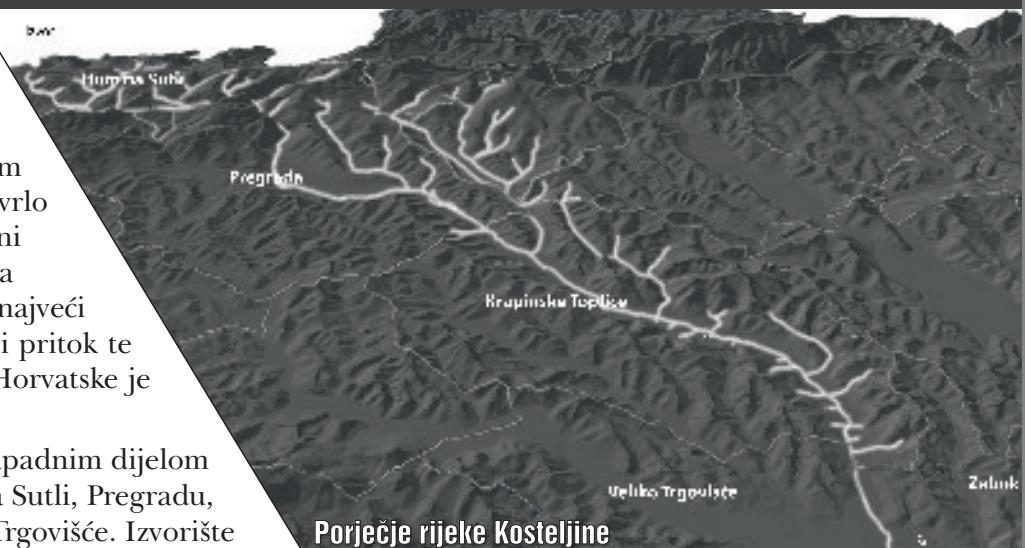
Piše: Neven Dimač

Područje Krapinsko-zagorske županije gotovo je u cijelosti smješteno na slivu rijeke Krapine i lijevo obalnom slivu rijeke Sutle te kao takvo ima vrlo razvijenu hidrografsku mrežu. Desni pritok Krapine, Velika Horvatska sa porječjem od 252 km^2 ujedno je i najveći pritok rijeke Krapine. Najznačajniji pritok te kao i najduža tekućica u porječju Horvatske je Kosteljina.

Sam tok Kosteljine proteže se zapadnim dijelom županije, pritom prolazeći Hum na Sutli, Pregradu, Krapinske Toplice, Zabok i Veliko Trgovišće. Izvorište Kosteljine nalazi se u Malom Taboru dvjestotinjak metara južnije od crkvice sv. Petra. Na području Poredja i Vrbišnice zabilježeno je više curaka koji izbijaju na visini od oko 350 metara i time obogaćuju samu protočnost s maksimumom u jesen. Potok Kosteljina teče u smjeru SI-JZ uz blaga meandriranja u srednjem toku. U gornjem toku na potezu Poredje - Bregi Kostelski teče u smjeru zapad – istok zaobilazeći pritom Druškovec Goru i Kunagoru. Zatim, na sjevernim padinama Kunagore u podnu Kostelgrada mijenja smjer u SZ-JI gdje se dalje paralelno veže uz smjer pružanja Kunagore što uvjetuje blagom meridijalnom pružanju uz blago meandriranje prilikom ulaska u Pregradu.

Prolazeći kroz Kolariju vraća se u standardni smjer pružanja SI-JZ da bi na prijelazu iz srednjeg u donji tok vratilo u prvobitni smjer zapad – istok. Blago odstupanje u prijelazu iz srednjeg u donji tok pripisuje se Svetojurskim Vrhima odnosno zaobilazeњu istih te mijenja smjeru SI-JZ koje ostaje isto sve do ušća. Gdje se na području Martinišća ulijeva u rijeku Krapinu. Apsolutni pad koji predstavlja visinsku razliku između izvora i ušća toka Kosteljine iznosi 138 m. Relativni pad, koji je ujedno i značajniji jer daje prosječan pad tekućice u metrima na kilometar uzdužnog profila, iznosi 4.9m/km. Značajno bi bilo spomenuti i koeficijent razvijenosti koji predstavlja odnos stvarne duljine toka i najkraće udaljenosti između izvorišta i ušća gdje vrijednost 1 (jedan) predstavlja idealno ravan tok. Iako Kosteljina blago meandrira u gornjem i srednjem toku, uglavnom je usmjerena SI-JZ te kao takva bilježi vrijednosti koeficijenta razvijenosti od 1.16.

Prilikom analize porječja Kosteljine koristila se površinska razvodnica koje je dobivena vektorizacijom izohipsa s topografske karte mjerila 1:25.000. Termin "površinska razvodnica" karakteristična je reljefu kojeg

Porječje rijeke Kosteljine

karakteriziraju slabo propusne i vodonepropusne stijene. Vode prigorja i zagonja pripadaju uglavnom porječju Krapina, središnjoj zavali Hrvatskog zagorja, tj. najvećem i središnjem porječju, a manjem dijelu vrlo uskom porječju Sutle. Površina porječja Kosteljine iznosi 90 km^2 . Osim površine značajno je napomenuti izrazitu asimetriju samog porječja gdje se većina glavnih pritoka nalazi na lijevoj strani i tako "hrane" tekućicu iz Kostelskih Brijega i Plemenštine tokovima epizodnog karaktera. Općenito govoreći porječje Kosteljine je humidan odnosno vlažan kraj. Za manja porječja unutar Kosteljine velike se poplave mogu očekivati u topлом dijelu godine, no na porječju u cijelini ipak je izrazita mogućnost najvećih dotoka zimi, prvenstveno stoga što je tada manjak otjecanja daleko manji, te su kiše (premda manjeg intenziteta) ravnomjerno raspoređene u porječju i traju prosječno dulje. Poseban prometno-geografski položaj, prirodno – geografske značajke i povijesno geografski razvoj omogućili su da se unutar porječja Kosteljine nastani veliki broj stanovnika, ali ne i da se razviju velika, okupljena naselja.

Kosteljina i grad Pregrada

Sam prostor doline Kosteljine nekad korišten kao livadni, ima ulogu vizurnog koridora prema povijesnom ambijentu središtu grada. U recentnom razdoblju prenamijenjen je u gospodarsku zonu koja obuhvaća dolinski prostor između Kosteljine i državne ceste D206 (Hum na Sutli-Pregrada-Krapina) presječen na jugu sa županijskom cestom Ž2118 (cesta koja se spaja na D206 i dalje nastavlja preko Gorjakova). U središnjim prostorima grada ranije je imao važnu ulogu; na njemu je bilo nekoliko vodenica, a uz Kostelgradsku ulicu bio je izведен i poseban kanal kao Mlinski potok, korišten za pogon

PORJEĆJE RIJEKE KOSTELJINE

mlinova, kovačnica itd. Tekućica Kosteljina kao element vode u gradu i primarne pejzažne topografije, može biti urbanistički na vrlo kvalitetan način afirmiran i u suvremenom razvoju grada. Sam tok Kosteljine dijeli grad na njegov istočni, ujedno i stariji, povijesni dio te na njegov zapadni, nešto "mladi" dio grada s većom koncentracijom kako postojećih tako i planiranih površina javne i društvene namjene. Nastavljajući dalje svoj tok kroz Kolariju, s lijeve opisuje gospodarsku zonu grada dok s desne strane oranice, vrtove i polja ujedno naglašavajući longitudinalnost urbane forme grada.

Kosteljina - pretjerana betonizacija korita

Kao što smo naveli, sam prostor doline Kosteljine predstavlja ulogu vizurnog koridora prema povijesnom ambijentu središta grada. Mnogi bi se složili da je ta vizura devastirana pretjeranom betonizacijom korita. Dobro, donekle je opravданo uređenje korita tekućica koje prolazi kroz naselje jer se radi o gradskom, dakle antropogenom ambijentu. No, što je s ostatkom korita koji je "uređen" odnosno betoniziran? Ukupno 8 km koja se ne nalaze u strogo gradskom ambijentu devastirano je od strane Hrvatskih voda. Izuzmemli Kolariju, odnosno gospodarsku zonu, koja se nalazi na južnom dijelu ostaje nam još 5 km van gradskog ambijenta. Korito koje se prema sadašnjem urbanističkom planu nalazi u zoni zaštite krajolika, a također je doživjelo istu ili sličnu sudbinu devastacije prilikom kojeg su uništena brojna biljna i životinjska staništa.

Opće je poznato da je regulirano korito tekućice tempirana bomba koja se može izliti prilikom velikih kiša. Ne samo to, tekućica koja je pretvorena u kanal ujedno prekida veze s prirodnim retencijama te kao takva nema kapacitet skladištenja suvišne vode. Također, regulirana tekućica ukopava se u korito što dovodi do snižavanja razine podzemnih voda te sušenje šuma i polja. Nestaje sposobnost samopročišćavanja vode, nestanak flore i faune, itd. Naime, Hrvatske vode tvrde da rijeke i potoci moraju biti ravnih geometrijskih obala, utvrđenih betonom ili kamenjem dok moderna znanost tvrdi da gdje god postoji, treba ostaviti zaštitni poplavni-erozivni pojaz (šume, livade, močvare) koje je

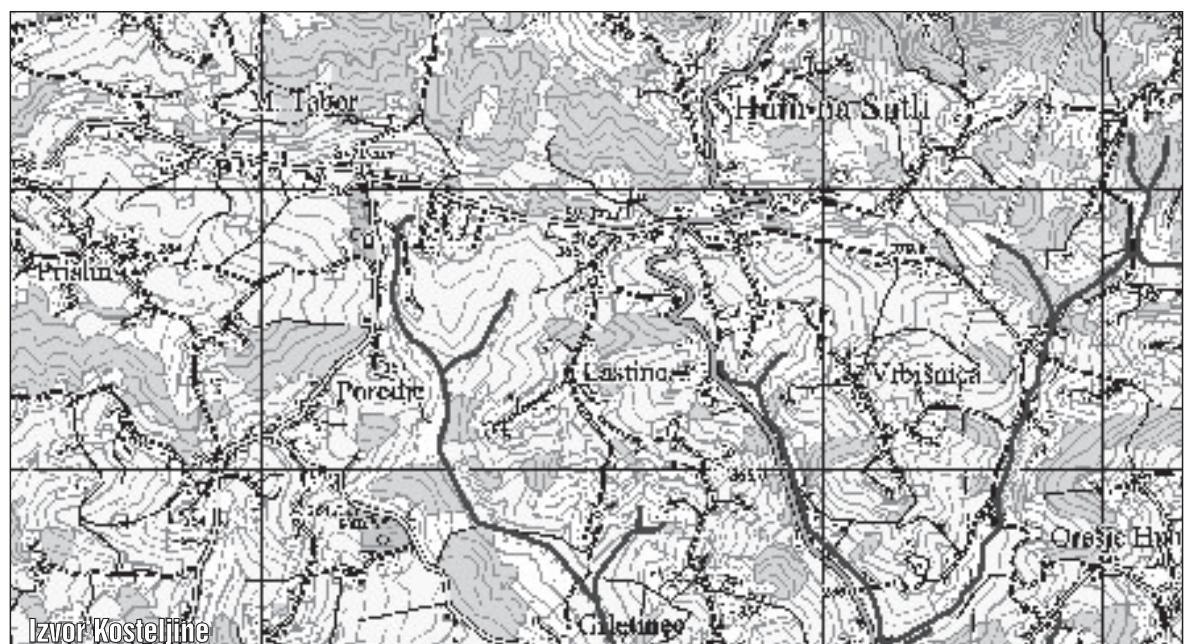

Tok Kosteljine kroz Pregradu

najbolje i najjeftinije rješenje. Osim što taj pojaz štiti od poplava i erozije tako što skladišti ogromne količine vode ujedno se i izuzetno učinkovito filtrira koja potom odlazi u podzemlje i crpimo za piće.

Mnogi nezavisni stručnjaci tvrde da je nepotrebna regulacija tekućica van naselja i industrije samo paravan za opravdanje računa za slivne vode. Čak je i Twinning izvještaj EU osudio gospodarenje vodama u RH: „... hrvatska vodna administracija se još uvijek fokusira na tehničku regulaciju rijeka. Stoga, trenutno održavanje rijeka je u suprotnosti s naporima Republike Hrvatske u usklajivanju hrvatskog okolišnog zakonodavstva s pravnom stečevinom EU-a.“

Zapadne zemlje su godinama regulirale rijeke vodeći se doktrinom „jedina dobra rijeka je regulirana rijeka.“ Danas shvaćaju učinjenu štetu i troše milijune eura kako bi rijekama pokušale vratiti njihove prirodne tokove. Što nama preostaje? Ništa, osim da vodno gospodarstvo kreće putem naprednih zemalja i počne gledati na rijeke kao vrijedan resurs, a ne samo izvor zarade na trošak građana Republike Hrvatske. ♦

EU fondovi - mogućnosti za razvoj

Piše: Marko Vešligaj

Europska unija kuca nam na vrata. Za nekoliko mjeseci Hrvatska će postati punopravna članica velike europske obitelji. Unatoč dvojbama i strahovima koji se javljaju u pogledu ulaska u EU, otvaraju nam se velike mogućnosti na svim poljima. One se posebno odnose na izgradnju infrastrukture koja obuhvaća ceste, odvodnju, vodoopskrbu, javnu rasvjetu itd. Na žalost, u Gradu Pregradi svjedočimo potpunoj inertnosti gradskih struktura po tom pitanju, unatoč ogromnim problemima koje postoje, naročito s cestovnom infrastrukturom - najbolje o tome govori podatak od 100 km neasfaltiranih nerazvrstanih cesta. To je zabrinjavajući podatak s obzirom da neke lokalne jedinice u našem susjedstvu, koje su puno siromašnije od Pregrade, imaju asfaltirane ceste gotovo po svim „bregima“, dok u Pregradi asfalta još nemaju ni mnoge ulice u samom mjestu, a po selima situacija je kao što dobro znamo mnogo gora.

Možda je problem u načinu na koji funkcionira novac dobiven iz EU fondova, a to znači da svaki cent, mora biti opravdan i potkrijepjen s dokumentacijom, a ukoliko to nije slučaj, dobiveni novac se mora vratiti. Također je za svaki projekt nužna participacija u određenom postotku s vlastitim sredstvima. Naravno, jasno su propisani i postupci javne nabave, nema dijeljenja poslova ispod pulta, pa je očito da takav način poslovanja nekim iz postojeće vladajuće garniture u Gradu ne odgovara.

No, problem nije samo infrastruktura, čija izgradnja i održavanje jest bitan preduvjet ostanka ljudi na cijelom području našega Grada. Ipak najvažniji preduvjet ostanka ljudi u našem Gradu su radna mjesta, kojih je nažalost svakim danom sve manje. Naravno da za tu situaciju nije isključivo odgovorna Gradska vlast. Međutim, ona se nije ni potrudila da ju promjeni, prazna poslovna zona, prazna zgrada „Emke“, dovoljan su dokaz koliko se je Grad potrudio da u dogовору sa poduzetnicima, otvorи pokoje radno mjesto. Živimo u kriznim vremenima, koja su posljedica jednog pogrešnog koncepta ekonomije, koji se u Europi sporo, ali polagano mijenja. U slučaju Hrvatske, to je još dodatno pojačano otvorenom pljačkom najviših državnih dužnosnika iz bivše vladajuće garniture, pa je danas borba za radna mjesta nesmiljena. Kroz mogućnosti koje nam daju strukturni fondovi EU (fondovi koje ćemo moći koristi nakon ulaska u EU), a one nisu male 450 mil eura u 2013. i milijarda eura u 2014., udarci krize se ipak mogu ublažiti. Taj novac neće doći u „vrećama“ i neće ga okolo dijeliti razni Polančeci, Vukelići, Mladineci i za to dobivati titule počasnih građana, nego će trebati imati jasnu ideju i viziju kako ga upotrijebiti za dobrobit i korist cijeloj zajednici. On služi da njime prvo

potaknemo zapošljavanje, potičemo konkurentnost i proizvodnju kroz malo poduzetništvo, gradimo infrastrukturu, jačamo turističku ponudu, čuvamo okoliš. Nije to nikakvo izmišljanje tople vode, nego bi javni novac uvijek i svagda trebao biti tako utrošen.

S obzirom na praznu državnu blagajnu i činjenicu da u RH većina lokalnih jedinice muku muči sa svojim prihodima i upravo u fondovima EU svi vide svoju priliku za očekivati je veliku konkurenčiju kod apliciranja. Upravo zato trebali smo još jučer kao Grad početi pripremu za takve stvari - odrediti prioritetne projekte, kvalitetno ih napisati i elaborirati, (za to je naravno preduvjet educirana Gradska uprava), uspostaviti suradnju s institucijama koje se bave tim poslom kao što je Zagorska razvojna agencija. Sve to kao Grad nismo napravili i u zaostatku smo i ovdje, za nekim manjim lokalnim jedinicama, koje imaju već spremne projekte.

U toj borbi za sredstva iz fondova EU, neke lokalne jedinice biti će dobitnice, a neke gubitnice, jer sredstva koje daje EU ipak nisu neograničena. No, uz kvalitetne projekte, gdje se očekuje i potpora države, zašto ne bismo povukli i više sredstva nego što nam je namijenjeno. Takav je primjer Poljska, država koja ne zna za kriju i koja je najviše profitirala od EU. Poljski poljoprivrednici su od najvećih protivnika ulaska u EU postali njezini najveći zagovornici zbog dobrobiti koje su ostvarili, što jasno pokazuje da se pomoću EU fondova mogu ne samo ublažiti udarci krize nego da se država i njezina područja mogu i razviti. Primjer nekih drugih koji su ulazili u megalomanske projekte, a nisu našli načina da bi u njima participirali pokazuje da treba biti oprezan.

Ono što će u EU na lokalnoj razini odvojiti uspješne od neuspješnih su dobri upravljači koji imaju snage i karizme potaknuti većinu na angažman, mogu artikulirati zahtjeve građana i koji imaju znanje i stručnosti te zahtjeve provesti u praksi. Više nego ikada biti će važni lokalni lideri koji će svojom inovativnošću i stručnošću moći izdvojiti pojedine regije i gradove. To moraju biti ljudi koji će znati voditi, planirati, koordinirati, uključivati javnost i graditi partnerstvo s privatnim sektorom, udrugama, institucijama, županijom i državnim vlastima. Pregradska gradska uprava, na žalost te karakteristike nema, pokazala je to u više navrata, a jedan od dokaza je i potpuno zanemarivanje prepristupnih fondova EU, kroz koje se je moglo stići dragocjeno iskustvo, koje bi danas koristilo za apliciranje na sredstva koja nas čekaju kad uđemo u EU. Ipak sigurno da prilike za popravak ima, ali teško da taj zadatak mogu obaviti oni koji su ga do sad u potpunosti ignorirali, te pokazali da mu nisu ni približno dorasli. ♦

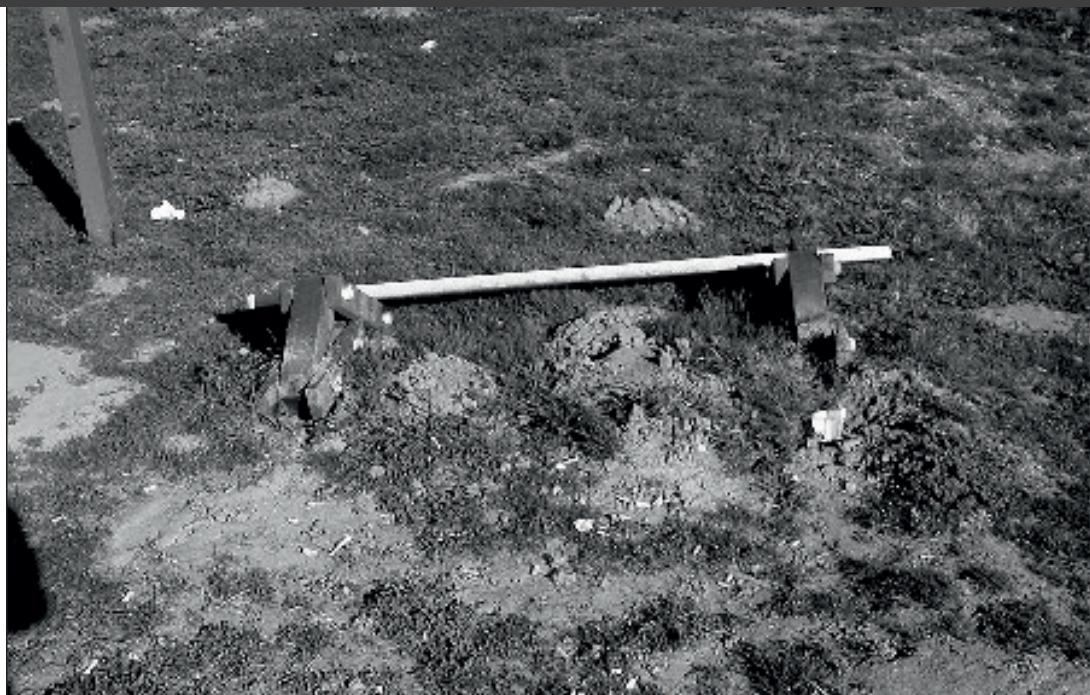
Nema zemlje za djecu i mlade

Piše: Tajana Broz

Pokušaj da se sprave u Kunaparku redovito održavaju i da to igralište uistinu bude sigurno i ugodno mjesto za naše najmlađe, gotovo da je uzaludan. Vikend za vikendom, tjedan za tjednom dođe do neke nove devastacije sprava, klupa, koševa... Cijeli je park u čikovima, bocama, staklu. Od svog blaga koje se tamo može naći moj osobni favorit je iskorišteni plavi kondom (lijepo je znati da se ljudi štite i da seksualna edukacija ostavlja traga).

Najlakše bi bilo na ovu situaciju odgovoriti represijom, kao kad su u Karlovcu došli na ideju da u javnim parkovima postave sprave koje proizvode zvuk koji izuzetno iritira organe sluha u mladim osoba. Represija nudi jednostavna rješenja: moglo bi se raditi povremene patrole policije, mogla bi se pojačati rasvjeta, mogla bi se postaviti i ograda. Ali to neće riješiti pravi problem koji kao zajednica imamo, samo će uštedjeti novac koji se troši na periodičnu obnovu sprava.

Možda su mladi ljudi ti koji naprave nerед i razbijaju, ali pravo pitanje je što smo mi učinili odnosno propustili učiniti da do toga uopće dode? Kako mi to odgajamo našu djecu? Kako smo ih propustili naučiti da se treba s pažnjom i odgovornošću postupati prema zajedničkoj imovini? Kao društvo smo dozvolili da pojedinci otmu, opljačkaju i opustoše tvornice koje su gradili naši bake i djedovi. Mladi su čini se shvatili našu poruku - ono što je NAŠE je bezvrijedno i pada pred arogancijom i samovoljom pojedinca. Istovremeno u ovom gradu više nema niti jednog javnog mjesta, s izuzetkom naše predivne gradske knjižnice, u kojem djeca i mladi mogu provoditi svoje vrijeme. Disko koji je bio ureden tako da zadovoljava potrebe mladih je pretvoren u prah. Pozornica na trgu za koju se obećavalo da će biti novo središte zabave stoji prazna 361 dan u godini (preostala četiri dana otpadaju na tri dana berbe i jedan dan fašnika). Čak i kada netko želi organizirati neko događanje za mlade grad zatraži zadužnicu u visini 50.000 kuna. Gradska program djelovanja za mlade se ne provodi, a oko osnivanja Savjeta mladih navlačili smo se u Gradskom vijeću punе tri godine.

Konačno je u lipnju donesena odluka da se osnuje Savjet mladih, ali do trenutka pisanja ovog teksta, gotovo tri mjeseca kasnije, javni poziv za članove i članice mladih još nije objavljen. Na pregradskom forumu mladi često ukazuju da bi voljeli imati skate park, ali odgovorni ne reagiraju. Osim kad mlade treba potjerati s trga. Vrtić ne samo da stoji nezavršen zbog lošeg planiranja finansijskih sredstava, nego se čak niti minimalna investicija kao što je zaštitna ograda ne može napraviti jer grad odbija u proračunu osigurati par tisuća kuna za tu namjenu. Postavlja se pitanje po čemu smo mi to grad prijatelj djece, kad niti najosnovnije stvari ne osiguravamo.

Mladi u petak ili subotu navečer žele otici van, družiti se, ljubiti i zabavljati. Nažalost, Kunapark i klupice oko osnovne škole su jedino što im je za to preostalo. Ali ako se nastavi s devastacijom tog prostora, uskoro neće biti niti njega.

Sigurno da je za neke od pregradskih problema najodgovornija gradska vlast, ali i kao društvo smo zakazali očito u svemu – u odgoju, u davanju kvalitetnih uzora, u osiguravanju okvira u kojem se mladi mogu samoorganizirati i kreirati si progarme kakve žele, u prepoznavanju osnovnih potreba koje mladi imaju pa i u tome da se aktivnije bunimo kad vidimo da se mladi i djeca u gradu zanemaruju.

Vi mladi budite pametniji od nas starijih i čuvajte ono što je NAŠE, zajedničko, bacite boce i kondome u koš za smeće, sakupljajte čikove u posudicu. Organizirajte se i vršite pritisak na strukture. Tražite, zahtjevajte, protestirajte, mijenjajte svijet oko sebe. I poštujte svoj okoliš jer u konačnici sve ostalo je promjenjivo i smjenjivo, a okoliš je jedino što ostaje zauvijek. ♦

Sav trud uzaludan?

Piše: Tanja Očko

Dana 22. travnja ove godine održana je akcija čišćenja povodom Dana planeta Zemlje. „Akcija je organizirana s ciljem jačanja ekološke svijesti i promjene načina na koji se ljudi odnose prema okolišu koji nas okružuje.“ - Robert Baričević.

Dragi Robi, misliš li da je cilj akcije postignut?

Svi znamo za poznatu izreku „Prvo počisti pred svojim pragom...“, ali mislim da bit te izreke nije da smeće, koje pri tom skupiš, baciš na susjedovo dvorište. A to je upravo scenarij koji se uporno ponavlja. Hrpe plastičnih vreća, dijelovi starog namještaja, otpadni građevinski materijal koji nikome više ne služi, završavaju svoj životni vijek u šumama Kuna gore. Mjesto koje je 22.4.2012. bilo počišćeno od svog otpada (u što je uloženo puno truda i znoja, a rezultat su bili umor i pokoji žulj, te naravno...očišćeni jarak), danas izgleda isto kao i prije akcije čišćenja. Nezamislivo mi je kako netko može sebi uzimati za pravo i poslužiti se tuđim posjedom za odlaganje vlastitog otpada! Izgleda da još uvijek ima onih koji netaknutu prirodu doživljavaju kao mjesto na koje mogu slobodno odbaciti stvari koje im smetaju, kao da je svrha prirode biti odlagalište. Danas, kada imamo organizirano prikupljanje glomaznog otpada, nekome je još uvijek jednostavnije po skrivečki odbaciti hrpetine smeća u skrivene predjele našeg okoliša... je tamo to nitko ne vidi, a njihovo vlastito dvorište je čisto i lijepo, kao primjerak iz časopisa.

Zašto se čovjek postavlja gospodarom okoline koja nije njegova? Otkud mu pravo, da bez imalo razmišljanja i grižnje savjesti, baca hrpetine smeća na tudi posjed? Zanima me kakva bi reakcija bila kada bi se scena odigrala u

obrnutom smjeru?

Zemlja je postojala prije čovjeka (činjenica)! Antropogeni utjecaj na okoliš postoji od kada postoji čovjek (činjenica)! Svi se mi moramo hraniti, disati, živjeti (činjenica) ... što neizbjježno ostavlja posljedice na našu okolinu (činjenica)! No, moraju li te posljedice biti toliko intenzivne i negativne, ili ih mi sami možemo ublažiti? Ne moraju (činjenica)! Možemo se okrenuti recikliranju te smanjiti količinu otpada, možemo reducirati potrošnju pitke vode koristeći kišnicu, smanjiti potrošnju goriva, struje...sve je to moguće, ali ako nema motivacije i osjećaja osobne odgovornosti, sve pada u vodu. Namjernim narušavanjem čistoće dodatno opterećujemo prirodu, a da o tome ni ne promislimo. Stoga, moramo poraditi na vlastitoj svijesti i savjesti i shvatiti da Zemlja nije u našem vlasništvu, već da smo mi gosti koji su samo u prolazu.

Želja mi je apelirati na svakog pojedinca da svojim postupcima bude pozitivan primjer. Ako već ne čini ništa da smanji svoj neizbjježan učinak, bar da ga svojim postupcima ni ne pojačava. ♦

Zemlju nismo naslijedili od svojih predaka, već smo je posudili od vlastite djece. - indijanska izreka

Priča z bregov

Piše: Marcel Lončarić

Bilo je več okoli četiri popouldan gda je Štief teškom mukom splazil na vrh brega. Je, prešli su cajti gda je tie isti brieg speljal fučkečuč, z kuošem na plečima i punim rukami sega. Se bi još išlo, ali noge, noge su bile slabe i niesu štele poslušati komandu. Još kak-tak, dole, po trnacu, ali po tom sprtom klancu, tam je bila muka isusova.

Tu, navrh brega, Štief je stal, zmieknul škrljak z glave kak da je h cirkevi i počel se polahku vrteti na se četiri strani sveta. Svid posvud pred njim je pucalo Zagorje, to zeleno muorje bregov, skruoz dole od Samoborskog guorja, Sljemena, Kalnika, Ivančice pa se do dalekih slovenskih guor. Za liepoga se vremena s tog brega mogel videti Triglav i daleke Alpe s kapami od vekovečnog snega i leda, ali Štiefove su oči zdaj za tak nekaj bile ipak preslabe.

Odjemput je čistam s tihog potpuhnul onaj njegov poznati briežni vietrek-pajdaš i Štief je mam pozabil na umor i lieta, čim-več, počutil se kak dečec gda je prvi put zgledal tu krasotu tera ga je opčinila za naviek.

Još je jenu vriet tak stal i gruntal a onda se osnažen polahku zaputil prema staroj klieti, tu mam, pod bregom.

Njegva je sirota bila jena od onih prastarih klečura kakve su negda bile svukud po bregima a zdaj je samo pitanje cajta gda buju skruoz nestale.

"Je, stara je prek tristo liet, ali još je to drievo dobro, tu i tam bi trebalo kakvu crvotočnu gredu zmeniti ali bi i takva kakva je mogla zdurati još tuliko" – znal je pri poviedati gda bi ga ljudi pitali kaj bu z njuj i zakaj ne prepusti sinu da si napravi nekaj nuovog, zidanog, "kak si maju."

"Meni je ona dobra, a dečec bu mel cajta delati kaj i kak hoče, gda me nebu" – tak bi otpovrnul i tu bi bil kuonec špekulacijami o modernoj klieti, rostfraj bačvami, strajnskim suortami grojzdja i sličnim novotarijama. Jedini ustupak na teri je ipak drage vuolje pristal bil je gda su pometali čriep, prikopčali struju i napravili drveni pod h jenoj od

dvije prostorije kleti.

O semu tomu je Štief razmišljjal gda je velikim, teškim ključem otpiral vrata, odmah puolek preše. Zapahnul ga je dobro znani miris vina i vinskih posudi, pa je čim več širom otpril vrata. Sega je tu bilo, večih i mienjih lagvof, škafof, biednjof, cienjakof, lakovnic, put i alatof sake vrsti. H jenom je kutu na tramu bila zbita druotnata krlietka h teroj su na špagi visile table špeka, dvije suhe klobase i grunč crvenog luka i češnjaka.

Štief je odluožil rogožar, zel pintek z kredenca i kleknul pri mienjsem, kak cekin žutom lagviču. Otpril je pipu i dok se zmira natakalo, pokucal iznad vratec.

"Ne zvoni, ima tu još, brat-bratu, kakvih stu litri... do beratve čist dost" – zaključil je zadovoljno.

Nakon toga je sel za drveni stol pod brajdrom, natuočil si kupicu i zagledal se po jarku. Ovak z visine, bilo ga je čist drukčeše gledeti, moglo se videti dost toga kaj se odozdola videlo nie.

Negda je h jarku bilo tek par zaselkof, s tri-četiri hižice zbite na kupu, denes tieh malih hižic nema, mesto njih su zrasle same zidanice kak vrganji h trišju. A cieli jen veliki brieg, same vikendice i vile sakavih felja, kak da si na Pantovčaku. Pak, njiva i trnacof skoro da i nie bilo, a huste su se spustile do samih hiž. Niko h cielom jarku več dugo blaga ne drži, tek retko duo kokoši ili pajceke. Negda su i slama i kuruznica svoju cenu mele, denes niko zabadaf neče ni pokošeno sieno ni otavu, morti gda bi ga zbalieral i doma mu na dvoriše dopeljal.

PRIČA Z BREGOV

Jedino te vražje flakserice furt brundaju i zujiju na se strani, od jutra do mraka, od pretuljeti do jeseni.

Je, je, se se spremenilo, dan i nuoč od negda postalo, i doba i ljudi – gruntal je Štief husebi.

Pak tam, z druge strani tog istog brega, negda je h selu od sedam-osam hiž živelo skoro stuo ljudi, danes je tuj pusto, nigde nikoga, se zapuščeno i propada. A živeli su tie ljudi bormeš dugovečno, malo teri a da nie doživel devedesetku a nekateri i prek stuo liet.

Ima nekaj hutom položaju, hutom vietru, zraku, zemlji... - razvlačil je Štief svoju "teoriju o Malom Kavkazu" – tie su stari ljudi živeli prirodneše, jeli zdravešu hranu, delalo se fiejst ali i počivalo gda trieba. Denes je se žifčano, ništ nejde bez "Konzuma" i te proklete kemije, jel' h trsju, trnacu ili vrtu. Delikatese na svakom koraku, a pak, hmiraju mladi, premladi, neretko h četrdesetim, pedesetim... A od njegve generacije, malo gdo nie doživel bar sedamdeset ak ne i osamdeset ili devedeset, kak je i on zdaj.

Štief si je natuočil još jenu kupicu. Dole h jarku negdi je zabrunčala flakserica a h skoro isti je čas zvuon na kapelici zazvonil. "Nehči je hmrl, jer svetek nie" – rekel je husebi i po navadi se prekrižil, i za mrtvu dušu i zase.

Zvuon je htihнул, htihnula je i flakserica, ali je venter potpuhnul i zbudil nečiji klopuotec. Na briegu se furt nekaj dogaja.

Taman se štel zdiči i natočiti još jen pintek gda je začul kak ga neko dozivlje.

"Štefina, si to ti pri klijeti?" čul je glas dok se nalukaval i gledel duo bi to mogel biti. Gore, na putu, iza živice, spazil je človeka z kosuj na ramenu.

"Duo je to?" – otpovrnul je skruoz h čudu, jer su retki petki gda bi neko poznati tak zazival, mlajši se samo voziju sim-tam z auti i traktori, a stareši.. oni pak su skoro si pomrli.

"Ja sam, Pepič, tvuoj sused, kaj me ne poznaš?" - hjavil se pak glas a onda se na stezi prema klijeti stvorila poznata prilika.

"Pepič, za miloga boga pa kak si ti tuj? Otkud si se stvoril? - čul je Štief svoj glas kak govori, a nekak, ko da i nije bil njegov.

"Pa kaj ja niesam, fala bogu, tuj doma? Baš sam išel na kračece malo nakositi za zajce, i usput spazil da je neko pri klijeti, pak sam se hjavil."

"Tak i trieba, Pepič, hajd, duođi sim, buš si spil kupicu, zdaj bum natuočil."

Pepič je prisluonil kosu na prešu i sel z druge strane stuola, malo postran.

"Ti si, Štefina, vidim, dobro, ide, ide..." - nasmejal se i pokazal svoje liepe, zdrave zube.

"A čuj, nemrem se s tuobuj meriti jer si mlajši, ali ide nekak, se dok morem sim duođiti, dobro je. a ti, vidim, si takaj dobro, ak nič, zubara ti nie trieba" –

našalil se Štief dok mu je natakal.

"Bormeš i ne..Moji su zubi othranjeni na domaćem kuruznom kruhu i kiselom mlieku, to je najbuolji zubar."

"Čakaj malo, Pepič, pa kaj ti još krave držiš?"

"Nekaj pa, Štief, pa de ti živiš?"

Taman su se liepo počeli spominati gda se z pravca kapielice pri svetoj Magdaleni zaorilo popievanje. Vuskim, sprtim putem prema njimi hodile su četiri ženske z motikama na ramami. Tri su bile buosih nuog a četrta, videč najstareša, jedina je miela obute podriezane gumene čizme.

Ženske su liepo popievale i slagale glase.

Pomori mi, mati, zorju snovati

Zorja je zorja, be-eli je daan

Naj ti pomore kog si ljubila

Zorja je zorja, be-eli je daan

Za zorjom ide, sounčece vaan...

"Pepič, pa kaj to niesu one težakinje od tam ispod Krluha, ili ja to krivo vidim?"

"Je, to su one, ideju s težačije... ili na težačiju" – otpovrnul je Pepič - "al praf liepo popivaju, kaj ne?"

Za malo su ženske došle do iznad klieti.

"Duojdite sim, puce, liepo prosim, bute si nekaj spile, kaj bute ležeše popievale" – hjavil se Štief zdaj več močnešim glasom, kak pravi muž.

"Joj, nebi baš smeles, buju ljudi mislili da smo pijanke.. ali, da smo že jne, jesmo" – tobož su se nečkale, a se skrečuč na putec prema klijeti.

"Ništ se vi ne sekirajte, vrag ti jalnuše zemi, a posel nebū pobegnul" – žlabral je veselo Pepič gda im je natakal kupice.

"Samo dajte, dajte, mam ja tu i žmahnoga špeka i klobas, luka, samo kruha nemam, nisam se nadal guostima a špek ionak nesmem, zbog masnuoče" - opravdaval se Štief.

"Mamo mi kruha, pravaga damačega, zele smo si ga za žlak."

"Nu, onda, ko buog, sad bum ja, tie čas..." - Štief je za kratek čas več metal na stol plošek, nož, špek, klobase i luk.

"I kak ide posel, jel teško kopati? Makar, denes skoro si z tiem kultivatorima dielaju..." - pital je dok je narezival.

"Nie lahko muoj dragi Štefek, ali mi smo na to nafčene, ne kak ovi mladi, denešnji. Pak ja sam kopala z visuokim trbuhom, trudi su me na njivi spopali, čučnula sam, stisnula, a sin mi je h brazdu na rubec pal. Babe su ga zdignule, podvezale, malo oprale, pomotale... i kaj mu fali? Nič! Denes je doktor h Amerike!" – veselo se rasprispovedala jena težakinja.

"Je, je, druga su vremena to bila" – si su se složili.

PRIČA Z BREGOV

Za čas počeli su se spominati o svemu i svačemu, kak je negda bilo, kak se živelo, mučilo, jelo, duo se s kim mel rad, duo je koga prevaril i duo se s kim posvadil ili potukel.

Čuden je to bil dien. Jer nisu to bili jedini Štiefovi gosti, malo pokljem došli su i Lojzek i Jankec, Stanek, Viktor, Jura, Micika, Štefa, Joža, Iva..I si su oni išli "tud nekam mimo", pak su čuli glase i galamu, kaj buš..

Mesta za stuolom nie bilo ali posedali su oni okolo, po preši, na prage, škafe, na posušenu rozgu... Odnekud se tu stvorila harmonika, gitara, šalilo se i popievalo kak h onim dobrim, starim cajtim.

*I buog zna jel kletu
budemo na svietu
skup žii-vee-liii...*

Naš Štefina je eval. Nuosil je veselo pijaču i trucal ljude, nije ga briga bilo jel bu čega ostalo i kaj buju doma pokljem rekli. Gde bi ih podvuoril, sel si je med njih zažarenih obrazov i očeh i užival hutoj bogomdanoj sreći.

A onda, odjemput, nekaj je hvudrilo z njegove desne strani i tiečas glava mu se našla na klupi na teroj je siedel.

Popipal je lasi... fala bogu, krvi nie bilo.

Gda je otpirl oči spazil je prazen stol i brajdu pred suobuj čez teru su se blesikale zadnje zrake sunca kaj je zahajalo za brege.

"Driem me je hlovil, se je to bila samo senja.."

Još mu se jen cajt vrtelo i čudni su mu se glasi motali oko glave, činilo mu se kak da nehči popieva gore po putu, da negduo hodi iza njega po klieti i išče nekaj... Pod čriepom kak da je nekaj zažajgalo harmoniku h kut, na stare glaže.

Polahku mu se zbistrido pred očmi. Odnekud se pak hjavila flakserica da bi mu malo kesneše došlo k pameti kak to resko brundanje dolazi iz zraka, iznad klieti.

"Para... glajzer..." premišljaval je glasno i teško zdigal glavu h višak, kaj bi ga morti spazil.

"Paraglajder, deda, para-glajder" - čul je glas iza sebe i okrenul se.

Na putecu, več čist blizu klijeti stal je njegov najmlajši vnuk.

"Kiki, to si ti, pa kaj dielaš tu?"... Stari Štefina

se čist ozbiljno počel spremišljavat jel' morti pak šlajsja „h nekaku senju."

"Tata me poslal, donezel sam ti jesti i rekel mi je da ti pomorem nekaj, ak trebaš... a meni je tu na briegu baš liepo, deda, več sam ti to nejemput rekel."

Pogledal je vnuka. Hunjemu je prepuznal istog onog dečeca kakef je negda i on bil, onoga diridajca buosih nuog teri je znal kak striela splaziti na tie brieg, gledeti svud-posvud i gruntati si svoje.

"Baš liepo kaj si došel, Kiki... Viš, zdaj gda malo prigriznem, zvlikli bummo onie tam veliki lagef vun i polegli ga na cveke, tu, puolek preše. Onda buš se ti prevliekel čez onu luknju od vrater nutri a ja ti bum dal ribaču kefu i vodu da ga znutra praf zribaš od bierse... štima?"

"Super!" – sluožil se Kiki veselo – "zgleda mi ko kul pustolovina."

Dedek i vnuč su još jen cajt sedeli za stuolom i gledeli malo po jarku, malo h jen drugoga. Štel mu je reči ono kaj si je danes premislil i kak bu dal sinu da diela z kleti i trsja kaj ga vuolja, ali dečec bi to ionak slabu razmel.

Sunce je skruoz zapalo za brege a zelene su se huste h daljine tiečas zažarile kak staro zlato na oltaru.

Pak je stiha potpuhnul vietrek, zaštektal nečiji klopuotec, a htiči su se kak nuori razleteli pod oblake. Negdi tam, iza bregov, moglo se čuti se jasneše i glasneše fučkanje i klaparanje cuga.

«Viš kak se cug-mašina jako čuje, dež bu padal...» – trgnul se Štief – "Kiki, pokljem bummo sedeli ak bu cajta, zdaj idemo, na posel!" ◆

Tri debela psa

Piše: Valentina Krklec

Tri gitare i set bubnjeva dovoljno je da se stvori odlična rock svirka i još bolja atmosfera. Njihovo ime uživaju već i djeca na ulici, što zbog odličnih rock zvukova, što zbog pomalo neobičnog imena - oni su Tri debela psa. Kako vas ime ne bi zbunilo, potrebno je napomenuti da se bend ne sastoji od tri, već četiri člana, a svi odreda dolaze iz Kostela. Na gitari je Kristijan Golub - Kiki, bass gitara je rezervirana za Stjepana Mikulaša - Čarugu, Kristijan Petrak je na bubnjevima, a Davor Petrak glavni je vokal benda. Zajedno sviraju već tri godine, a na njihovim nastupima prve redove redovito popunjavaju vjerni obožavatelji čiji broj raste svakim novim nastupom. Dosada su odradili desetak nastupa, a tu brojku planiraju poprilično uvećati. Kako bi zaokružili svoj dosadašnji rad, u tijeku je snimanje njihova demo albuma prvijenca. No, za početak potrebno je riješiti misterij njihova imena.

PINFO: Vjerujem da se svi pitaju odakle ideja za ovo, pomalo neobično, ime?

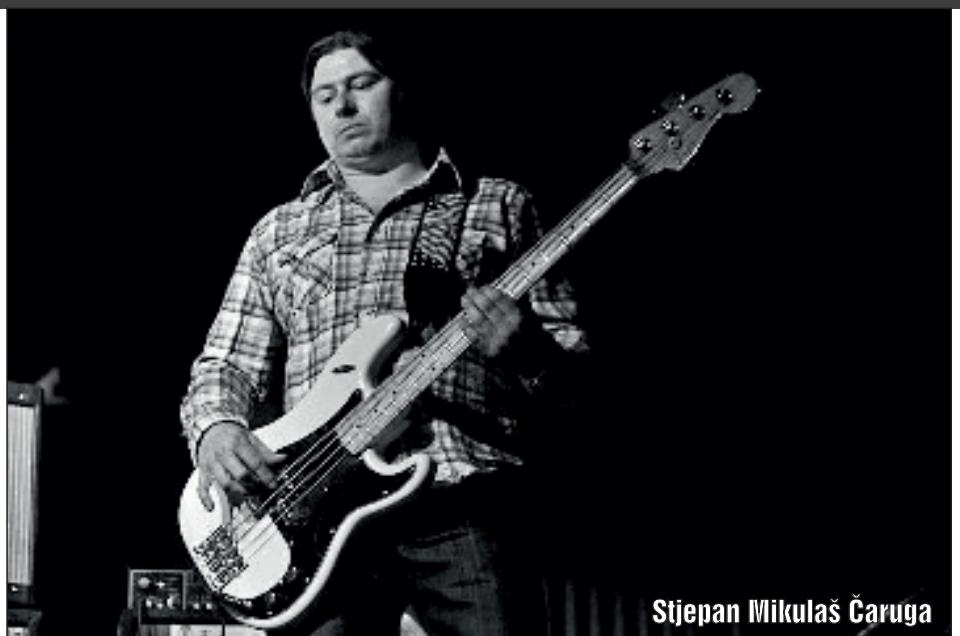
3DP: Zapravo, čak niti mi sami ne bismo znali potanko objasniti zašto smo odabrali upravo to ime. Ideja je došla usred pozitivne atmosfere, u jednom trenutku i svi smo je zdušno prihvatali. Ujedno, i mušketira je bilo četiri, a poznata je uzrečica «tri mušketira». A zašto baš debeli psi, pa, možemo to protumačiti kao aluziju na hedonizam i možda onu opasniju stranu života.

PINFO: Kako je zapravo došlo do formiranja benda? Jeste li do sada već svirali ili vam je ovo prvo glazbeno iskustvo?

3DP: Davor i Stjepan su već prije zajedno svirali u Pavijanu i Toljagi te u Rufusima. A ideja za 3 Debela psa je isto tako došla spontano. Davor i Kiki su se jedan dan vozili bicikлом i došli na ideju kako bi mogli osnovati bend, bez ikakve vizije kako bi to trebalo izgledati. Pridružio im se Stjepan i tako je sve počelo. Nakon nekog vremena pridružio im se Kiki. Tek tada smo osmislili i ime i počeli s probama.

PINFO: Po čemu biste sebe mogli izdvojiti iz mnoštva ostalih bendova u našem području?

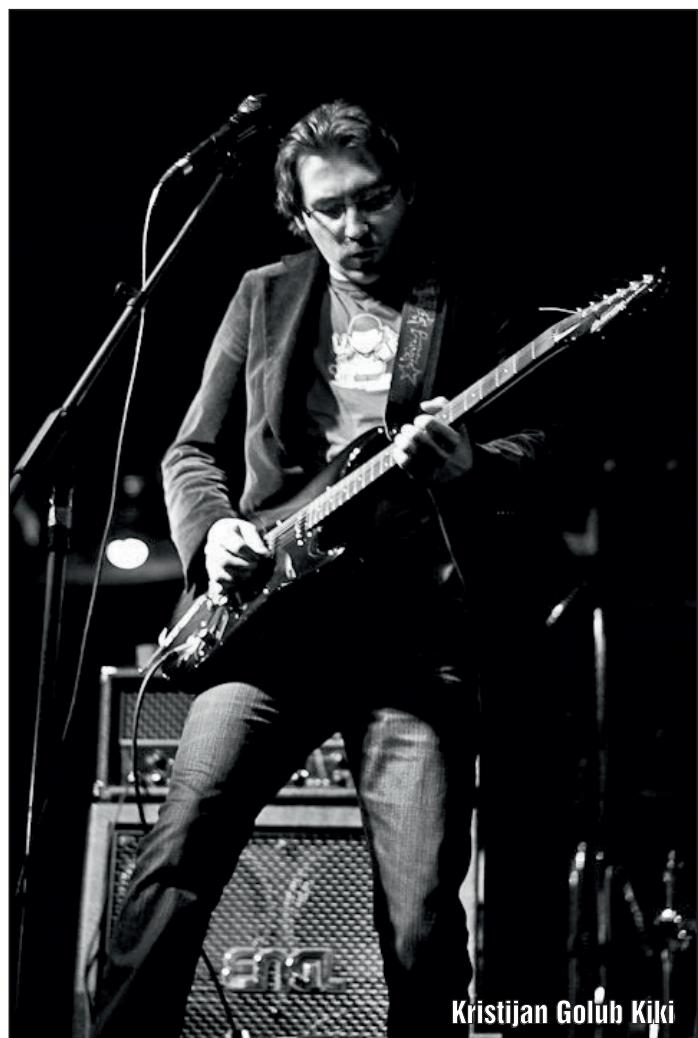
3DP: Prva razlika je ime (smijeh). Pri osnivanju benda nismo razmišljali o tome da naš bend mora biti nešto novo, jednostavno pokušavamo uvijek biti svoji, originalni. A nama važna razlika je i to da smo svi iz Kostela.

Stjepan Mikulaš Čaruga

PINFO: Čije pjesme najčešće izvodite, zapravo, tko su vam glazbeni uzori?

3DP: Do sada smo svirali po principu da smo na nastupima svirali rock covere stranih i domaćih

Kristijan Golub Kiki

TRI DEBELA PSA

glazbenika, a zadnje tri, četiri pjesme uvijek su bile rezervirane za autorske pjesme. Obradivali smo pjesme Deep Purplea, ZZ Topa, Zabranjenog pušenja, ali draga nam je i obrada stare zagorske pjesme - Pjesme rastanka. Svi smo mi fanovi rock glazbe, tako da je svima uzbudljivo odsvirati nešto od spomenutih idola, no polako je spontano stvaranje vlastite glazbe istisnulo covere.

PINFO: Gdje ste do sada svirali i koji vam je nastup najdraži?

3DP: Najviše smo svirali u Pregradi i okolicu, no od većih festivala, svirali smo na Danu mladosti kao predgrupa Zabranjenom pušenju, zatim na Hoomstocku, na It's only rock & roll, a odradili smo i mnogo humanitarnih koncerata. Kao najdraži nastup mogli bismo izdvajiti svirku u Desiniću, ponajviše zbog publike koja je bila odlična.

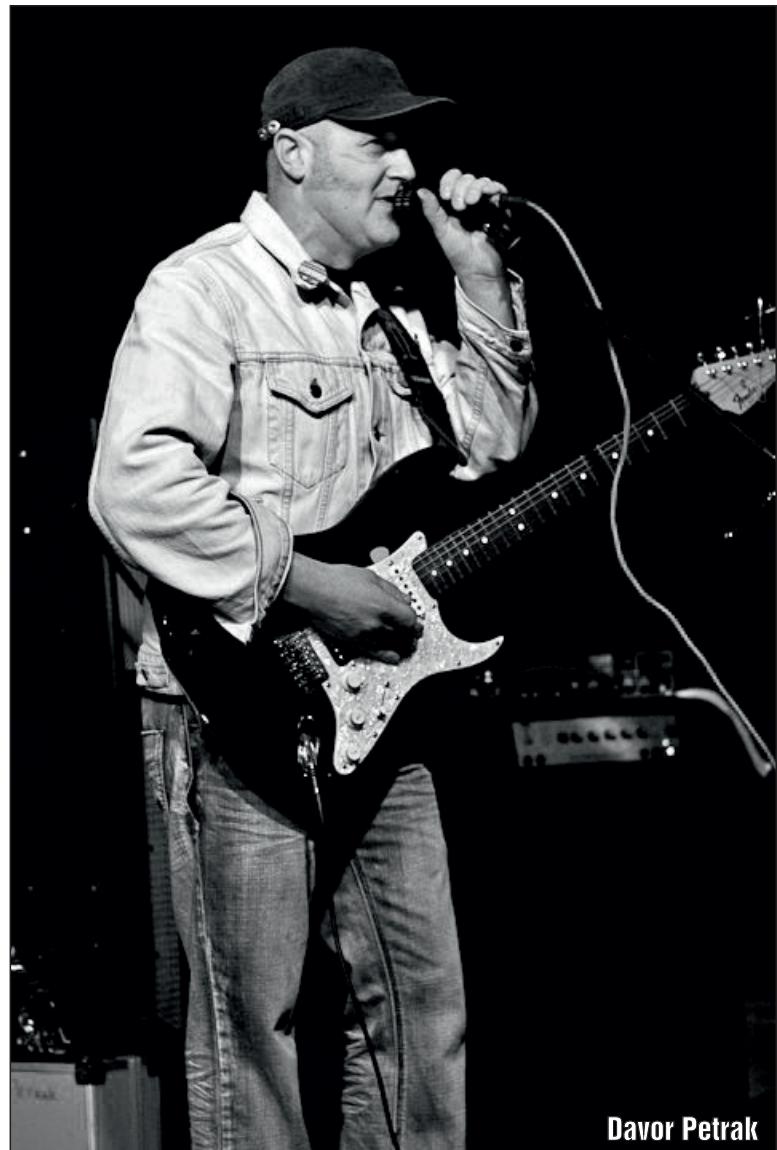
PINFO: Gdje održavate probe i dolazi li možda do razmirica unutar benda?

3DP: Probe se održavaju na tajnoj lokaciji, kako ugodnoj i na dobrom glasu pa tko treba, zna gdje se nalazi (smijeh). Što se tiče trzavica među nama, možemo reći da sve što je nastalo, zapravo je nastalo iz kreativnog kaosa - dozvoljavamo karakterima da dođu do izražaja pa bilo to dobro ili loše.

PINFO: U tijeku je snimanje prvih demo uradaka. Kako se odvija cijeli taj proces?

3DP: Kiki ima studio za snimanje, najviše se razumije u sve to jer je prije radio kao tonac u KSET-u, a kasnije i u Zabranjenom pušenju. Sa snimanjem smo počeli prije mjesec dana, a planiramo završiti krajem ove godine. Ovo snimanje odradujemo zbog sebe i vlastite satisfakcije, na finansijsku stranu cijele ove priče nišmo niti pomislili.

PINFO: Kakvi su vam daljnji planovi nakon završetka snimanja?

Davor Petrk

3DP: Zapravo niti nemamo planova, nikada nismo planirali dugoročno. Sada nam je najvažnije kvalitetno završiti snimanje i tek nakon što sve bude snimljeno, odlučiti gdje ćemo uradak predstaviti publici. Do izlaska demo materijala tako nećemo nigdje svirati, posve smo se posvetili snimanju kako bi sve zvučalo savršeno. Sve pjesme su autorske i to

nam je najvažnije jer ćemo se nakon demo albuma u potpunosti «prebaciti» na autorske pjesme te izbaciti covere s nastupa.

Za kraj dečki naglašavaju kako bi se družili i proveli mnogo vremena zajedno čak i da nema benda, no zahvaljujući njemu, upoznali su mnoge zanimljive ljudi s kojima su produbili prijateljstvo pa ih oni sada, osim na nastupima, prate i na probama. Kažu kako upravo takva publika utječe na karakter samog benda te se istima i zahvaljuju. Dalnjih očekivanja nemaju, kažu - «Glavno da smo dobro brali!». ◆

Kristijan Petrk

NK Pregrada

Piše: Biserka Kantoci

Nogomet se u Pregradi igra od davne 1947. godine kao jedna od sekcija u sklopu Fiskulturnog društva Kunagora. Klub se od 1954. do 1963. godine natječe pod imenom NK Rudar nakon čega aktivnost zamire. Ponovni nogometni procvat počinje 1976. godine pod imenom Nogometni klub Pregrada. Od 1978. godine, u zeleno- bijelim dresovima, igrači NK Pregrada igraju na novoizgrađenom igralištu u Pregradi.

Danas klub okuplja oko 130 igrača koji se natječe u kategorijama: LIMAČI, MLA I PIONIRI, PIONIRI, JUNIORI, SENIORI I VETERANI. Sve ekipe natječu se u županijskim ligama Krapinsko-zagorske županije.

Grad Pregrada je Grad prijatelj djece, a to se vidi i u djelovanju NK Pregrade. Jedini je klub u Krapinsko-zagorskoj županiji koji u kategoriji LIMAČA

(djeca rođena 2002. god. do 2004. god.) ima dvije ekipe u natjecanju koje pod stručnim vodstvom trenera Josipa Golubića i Marija Vincelja zauzimaju 1. odnosno 5. mjesto na tablici I. ŽNL KZŽ. Da je rad sa mladim snagama jako važan govori i broj od desetak dječaka u dobi do sedam godina koji prva nogometna znanja i vještine stječu na treninzima ZAGICA – najmlađih članova NK Pregrade. Oni također marljivo treniraju kako bi bili što uspješniji igrači u LIMACIMA kada ostvare pravo takmičenja. Mlađe pionire, pionire i juniore treniraju Dejan Kolar i Ivica Vukmanić, a seniore Krsto Kučić.

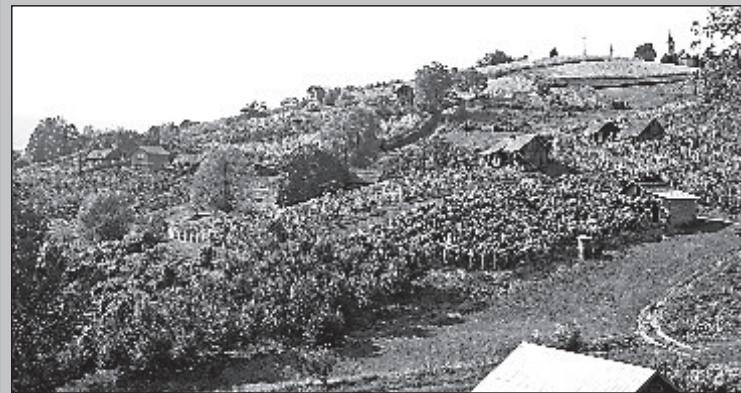
Usprkos teškoj gospodarskoj situaciji NK Pregrada je uz pomoć Grada Pregrade i sponzora krenuo u izgradnju tribina sa 240 sjedećih mjesta. Većinu sredstava za rad kluba osigurava Grad Pregrada iz proračuna, a manji dio sponzori.♦

Gornj red: R. Menjački, E. Škalički, L. Javorić, L. Šorša, K. Osrečki, L. Podhraški, F. Gretić, L. Zdolc, L. Zajec, M. Žnidarec, T. Ivanjko, K. Hajdinjak, P. Miladin, M. Tomašnjak, Dom. Vincelj

Donji red: L. Šurbek, L. Štruk, B. Gorup, V. Kantoci, G. Škreblin, Dor. Vincelj, A. Mikulaš, N. Kolar, A. Hriberski, M. Filipčić, N. Hriberski, D. Martinko, L. Burić, R. Javorić

Treneri: Josip Golubić i Mario Vincelj, Predsjednik: Stjepan Hajdinjak

• PRODAJE SE KLIJET (5x7m)

- VINOGRAD 662 m²
- LIVADA 1511 m², ŠLJIVIK 651 m²
- GORNJA PLEMENŠĆINA - ispod sv. Ane
- SVI PAPIRI UREDNI
- TEL: 091 5826055 (HR)
0039641691620 (SLO)

ŽNK Pregrada

Piše: Zlatko Šorša

Nakon 16 godina od prve utakmice ženskog nogometa i 13 godina od uključivanja u natjecanje, Ženski nogometni klub Pregrada uspješno se natječe u 1. hrvatskoj nogometnoj ligi za žene i to u dvije kategorije, seniorke i mladež. Nekoliko djevojaka nastupa i za reprezentaciju Hrvatske. Većina igračica od njih četrdeset su učenice ili studentice, a tek nekoliko ih radi i sve (osim dvije) dolaze s područja naše županije. Trener Boris Cesarec uspio je iz vrlo mlade ekipe stvoriti respektivnog prvoligaša koji igra lijep, ali efikasan nogomet. Pregrada, iako mali grad u odnosu na ostale gradove iz kojih dolaze prvoligaške ekipe (Zagreb, Split, Osijek, Rijeka, Slavonski Brod) uspijeva se ravnopravno nositi s njima i na taj način kroz razne medije promovirati naš grad i našu županiju.

U lipnju je održana izborna Skupština ŽNK Pregrada na kojoj je izabran novi Izvršni odbor kluba koji čine: Sanja Škrinjar (predsjednica), dr. Ante Šurić (dopredsjednik), Marina Krog, Zdravka Žiger, Jure Duvnjak, Sanja Leskovar i Suzana Brodar (članovi). Za direktora kluba imenovan je Zlatko Šorša, trenera Boris Cesarec, a tajnica kluba je Biserka Kantoci.

Ovim putem pozivamo djevojčice i njihove roditelje da se uključe u rad ŽNK Pregrada. Osim što će se baviti ovim lijepim sportom, djevojčice će upoznati razne dijelove naše domovine, steći nova poznanstva, ostvariti neke preduvjete za nastavak školovanja, djelovati timski i opet zadržati individualne vrijednosti, živjeti zdravo, poštivati fair-play...

Donosimo vam neke od deset principa fair-play odgoja:

Fair-play je izraz ljudskog držanja koje se očituje u obzirnom ponašanju prema samom sebi, prema drugima, ali i prema svojoj okolini. Fair-play nalazimo u sportu, ali i u drugim područjima života

Fair-play je osnova kvalitetnog ponašanja u međuljudskim odnosima i u odnosima ljudi prema svojoj okolini.

Za fer ponašanje potrebno je ispuniti neke preduvjete. Obazrivost, iskrenost, samopouzdanje, znati se nositi s porazom i empatija su preduvjeti koji su potrebnii za to i koje treba njegovati i podržavati. Moralno učenje znači stalni rad na razvoju vlastite ličnosti. Fer ponašanje se ne može predavati kao školski predmet, ali se može doživjeti od drugih i naučiti.

Principu uspjeha koji je obilježen natjecanjem, pobjedom i porazom mora biti oduzeta oština. Trebalo bi unapređivati timski rad, razvijati osjećaj za kvalitetu igre, naglašavati osjećaje igrača.

Nije samo važno ono što radimo, nego i na koji način to radimo.

Zainteresirani za uključivanje u ŽNK Pregrada mogu informacije potražiti na sljedeće brojeve telefona: 099/341-1877 (trener), 091/377-3770 (direktor) i 049/376-101 (tajnica). ♦

Monika Topolko - učiteljica engleskog i knjižničarka, koju većina vas poznaje kao pjevačicu pregradskih «Starih sova», ima jedan zanimljiv hobi: piše recepte i objavljuje fotografije na svojoj internetskoj stranici.
U ovom broju vam predstavljamo jedan recept i nekoliko fotografija, a cijele recepte možete pronaći na adresi www.bakenoir.com/recepti.

Dubrovačka rozata

za 4 osobe

Sastojci:

- 8 žlica šećera za karamel
- 500 ml mlijeka
- 6 žlica šećera
- 6 jaja
- 2 žlice vanilin šećera
- korica jednog limuna
- 2 žlice likera od ruže ili ruma

Priprema:

Za karamel umak otopite šećer na laganoj vatri. Pojačajte vatrnu i kuhanje bez miješanja dok sirup ne poprimi zlatnosmeđu boju. Karamel pažljivo raspoređite među 4 keramičke posudice. Posudice okrenite naopačke i ostavite da se karamel ohladi. Pećnicu ugrijte na 150°C.

Ugrijte mlijeko sa 6 žlica šećera pa ohladite na sobnu temperaturu. Lagano istucite jaja sa vanilin šećerom. Pazite da se smjesa ne zapjeni. Dodajte koricu limuna i liker ili rum. Polagano umiješajte mlijeko pa smjesu procijedite i ulijte u keramičke posudice. Posudice stavite u duboki lim za pečenje pazeći da se međusobno ne dodiruju. U lim ulijte vruću vodu do otprilike 2/3 visine posudica i pecite 35 minuta. Posudice izvadite iz vodene

kupelji i ohladite na sobnu temperaturu, zatim ih pokrijte plastičnom folijom i stavite u hladnjak preko noći.

Kod posluživanja rozatu pažljivo prevrnите na tanjur zajedno sa karamel umakom koji će poteći iz posudice.

Cesarec Tehno-Promet

Poštovani kupci, Cesarec Tehno-Promet povoljno nudi bijelu i smeđu tehniku renomiranih svjetskih proizvođača. Od 24. do 29. rujna 2012. povodom "Branja grojzdja u Pregradi" po akcijskim cijenama nudimo sljedeće artikle:

Štednjak za centralno grijanje SENKO CENTRAL C-25 INOX, Ø 130, 25KW, termometar za kontrolu temperature		STARCIJENA: ~~8.519,90 kn~~	NOVACIJENA: 7.298,80 kn
Štednjak na kruta goriva PLAMEN ŠPL-850 GLAS		STARCIJENA: ~~4.400,00 kn~~	NOVACIJENA: 3.748,80 kn
Štednjak na kruta goriva HERAKLEA		STARCIJENA: ~~1.498,00 kn~~	NOVACIJENA: 1.248,80 kn
Motorna pila AGM 5100, 3KS, MAČ 50cm		STARCIJENA: ~~1.298,00 kn~~	NOVACIJENA: 998,80 kn
Parna postaja SIS 11 2600W, pritisak pare 3 bara, dno od nehrđajućeg čelika		STARCIJENA: ~~498,90 kn~~	NOVACIJENA: 398,80 kn
Uljni radijator CENTRA 13 rebara, zaštita od pregrijavanja, 3 stupnja grijanja, regulirajući termostat, snaga 3000W		STARCIJENA: ~~448,00 kn~~	NOVACIJENA: 348,80 kn
Zidna grijalica CENTRA KPT2000H2, s daljinskim upravljačem, grijanje i hlađenje, snaga 2000W		STARCIJENA: ~~348,00 kn~~	NOVACIJENA: 278,80 kn
Kuhalo (rešo) CENTRA S dvije grijajuće ploče, snaga 1000/1500W		STARCIJENA: ~~219,90 kn~~	NOVACIJENA: 179,80 kn
Kupaonska kvarcna grijalica QSF1800, s 3 razine grijanja i promjenjivim nagibom, snaga 1800W		STARCIJENA: ~~168,00 kn~~	NOVACIJENA: 128,80 kn
Kalorifer CENTRA 2000W, grijanje i hlađenje, zaštita od pregrijavanja		STARCIJENA: ~~79,00 kn~~	NOVACIJENA: 58,80 kn

Cesarec Tehno-Promet garantira najniže cijene i mogućnost plaćanja do 60 rata!

Cijenjenim kupcima omogućujemo besplatnu dostavu u krugu od 50 km. Kupcima iz Slovenije vraćamo porez. Radno vrijeme prodavaonice je od ponedjeljka do petka od 8.00 do 17.00 sati, a subotom od 8.00 do 12.30 sati.

Prodavaonicu Cesarec Tehno-Promet posjetite u Pregradi na tržnici, Stjepana Radića 19.

Telefon: 049/377-775   Fax: 049/377-776   e-mail: cesarec.tehno.promet@kr.t-com.hr

www.trgovina-cesarec.com

Pozivamo Vas da posjetite šator na tržnici u Pregradi od 28. do 30. rujna 2012. Nastupaju sljedeći izvođači:

Petak, 28. rujna 2012.: Family band od 18 sati

Subota, 29. rujna 2012.: Ivan Benc, Optimisti i gosti iznenađenja i drugi, od 18 sati

Nedjelja, 30. rujna 2012.: Optimisti od 10 sati

Dodite i ugodno se provedite!

Vaš Cesarec Tehno-Promet

PROVJERENA KVALITETA DOLAZI IZ CESAREC TEHNO-PROMETA